

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 48 (8450)

TRST, nedelja, 25. februarja 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni »Doberdob« v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni »Slovenija« pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

Zakon za razvoj ene ali dveh kultur?

V sredo je deželni svet, po temeljiti obravnavi v komisiji in ostri razpravi, izglasoval zakon o posebnih določilih za razvoj kulturne dejavnosti. Med slovenskimi svetovalci je izrazil dolgo vrsto amandmajev in že to dejstvo samo po sebi lahko tudi po prečnemu poznavalcu naših razmer pove, kolikšnega pomena utegne biti ta zakon za nas Slovence.

Zakon nosi številko 318 in nadomešča zapadli deželni zakon št. 11, izglasovan 2. julija 1968. S tem nam je torej dana možnost primerjave obeh zakonov in zdi se mi, da je vsakdo potreben začetki z ugotovitvijo precejšnjega napredka. Premik je bil jasen že v samem osnutku, sprejetje nekaterih popravkov, čeprav nobeden izmed njih ne sodi med bistvene, pa ga je še izboljšalo.

Gre predvsem za temeljni odnos do kulture, za ovrednotenje njenega pomena in namena, za iskanje načina in sredstev, kako kulturo posredovati čim širšim slojem prebivalstva in jim omogočiti svobodo, demokratičen pristop do nje. Gre za zavest, na kateri je temeljil sicer že stari zakon, da je kulturni razvoj nujna predpostavka gospodarskega in družbenega razvoja in da je kot tak eden izmed glavnih ciljev vsake sodobne države. Kulture danes vendar ne moremo več šteti za nekaj, kar je rezervirano zgolj za peščico izbrancev, ampak je sredstvo emancipacije, do katerega ima pravico vsak človek. Hkrati pa zakon upošteva tudi razvojne stopnje posameznih predelov dežele in skuša nuditi možnost premostitve razlikosti in neskladja, ki jo še zmeraj zaznamujeta. Biti boče pobudnik vrste struktur in služb, ki naj bi stalno sodile pri izobraževanju vseh državljanov, in ne zanemarja stikov z mejnimi pokrajinami, ki naj pripomorejo naši deželi do večjega ugleda tudi v evropskem merilu.

Po svojih temeljnih ciljih vsakor dober ali, za kritičnega ocenjevalca, vsaj sprejemljiv zakon, ima pa eno samo napako, ki morebiti sploh ni njegova napaka, ampak naša: nas Slovence, ki živimo tukaj, ki imamo tudi sorazmerno bogato kulturno življenje in ki mislimo, da bi se to življenje moralo odsevati tudi v takem in že posebno v takem zakonu.

Zakon namreč ne priznava dejanske stvarnosti dveh in obstoječih kultur, italijanske in slovenske, vsake s svojimi značilnostmi, svojo zgodovino in svojim razvojem. Tu seveda nikakor ne nameravamo zanikati medsebojnih vplivov, ki so skozi zgodovino plemenitili tako eno kot drugo stran, prav v znanem tiste univerzalnosti, na katero se nasprotniki izrečnega imenovanja dveh samostojnih, avtonomnih kultur sklicujejo. Zdi pa se mi, da posebno tu morajo biti pojmi zelo jasni, in ne bo odveč pripomniti, da nam »univerzalna kultura« v interpretaciji tukajšnjih politikov še največkrat zavzema po prikritem, dolgoročno planiranem potujočevanju.

Ta načelna ugotovitev nas seveda sili, da celoten zakon sprejmemo s precejšnjim prirekom, kljub temu da v njem členu omenja tudi finančni pomoč za pobude ustanov in organizacij slovenske manjšine. Zal moramo tudi ugotoviti, da je stalno slovensko gledališče kot edina v prejšnji zakon omenjena slovenska ustanova, izpadlo iz novega besedila, čeprav so hkrati tako našte iste druge pomenke, to nam še ne more biti opravičilo. Povsem neenakopravno stanje naših ustanov in organizacij nam narekuje, da bi morale biti vsaj najpomembnejše med njimi enakovredno navedene. Z omejenemu dodati vsaj še Glasbeno inštitut in Slovensko prosvetno zvezo, katerih pomena ni mogoče omejiti zgolj na pokrajino, pa morebiti še koga. Glede Narodne in študijske knjižnice pa ugotavljamo, da je v pripravi poseben zakon o knjižnicah, muzejih in zgodovinskih spomenikih.

skem bogastvu, ki prav tako ne bo smel mimo njenega izrečnega imenovanja. Posebno, novo poglavje v zakonu predstavljajo »kulturna središča«. Ta naj bi nudila občanom možnost kulturnega življenja in naj bi bila na voljo določenim »zemeljskim in etničnim enotam«, kakor bomo po štokovem popravku. Verjetno prav v zvezi z njimi pride najbolj do izrazu pomen dveh kultur in dveh jezikov. Komu bodo ta kulturna središča namenjena? Kdo jih bo upravljal? Menimo, da je bila povsem utemeljena zahteva komunističnih svetovalcev po ločenih slovenskih in italijanskih domovih. Na področju ni izvedljivo, so očitno nujni ločeni odseki, ker bi bilo preveč diskriminatorno predvideti »enotna središča«. Enotna središča bi pomenila žrtvovanje ene kulture na račun druge, medtem ko je jasno, da ima vsaka izmed njih pravico do popolnega in vsestranskega razvoja. Če naj se izrazim z jezikom zakonodajalcev, potem moram reči: pomembilo bi žrtvovati slovensko kulturo na račun univerzalne!

O imenovanju slovenskih predstavnikov v različne komisije zadostuje podatek: namesto prejšnjega enega imamo sedaj dva, katerima pa vseeno ne bo težko uiniti v morju italijanskih kolegov. Natančen pregled popravkov, ki so jih zahtevali svetovalci komunistične partije Lovriha, Godnič in drugi ter svetovalec Slovenske skupnosti Stoka, nam pokaže, da ni bil sprejet nič en sam izmed pomembnejših. Treba pa je poudariti, da so bili po našem mnenju vsi zelo realistični in v mejah, ki jih z nekoliko dobre volje očitno ne bi bilo težko osvojiti.

«Dežela ugotavlja, da je kultura bistveni faktor za razvoj skupnosti, ter prispeva k njenemu razvoju ob spoštovanju pristojnosti državnih organov.» Tako se glasi prvi člen tega zakona, z njegovim sprejetjem in z zavrnitvijo predlaganega popravka (da sta slovenska in italijanska kultura...) je bila dokončno odločena tudi njegova celotna podoba. Škoda, saj gre za zakon o kulturi, kjer nas ne bi bilo težko zadovoljiti.

Tak, kakršen je, pa je bil izglasovan in z njim bodo po našim našim ustanovam, organizacijam in društvom rezali kruh. Zato zdaj zavisi tudi od nas samih, v kolikšni meri se ga bomo znašli posluževati.

MIROSLAV KOŠUTA

Z UDELEŽBO ZUNANJIH MINISTROV 12 DRŽAV IN GENERALNEGA TAJNIKA OZN

Splošen optimizem v Parizu pred jutrišnjim začetkom mednarodne konference o Vietnamu

KONČANA SVETOVNA KONFERenca O VIETNAMU

Poziv iz Rima za osvoboditev političnih jetnikov v Saigonu

RIM, 24. — S soglasno odobritvijo vrste resolucij, izjav in dokumentov, se je v Rimu zaključila svetovna konferenca o Vietnamu, ki so se je udeležile delegacije iz šestdesetih držav. Kot je sporočil predsednik odbora Italija - Vietnam posl. Riccardo Lombardi, bo posebno odposlanstvo izročilo odobrene dokumente udeležencem pariške mednarodne konference o Vietnamu, ki se bo začela v ponedeljek.

Resolucija o represiji in odpravi demokratičnih svobod v Južnem Vietnamu uvodoma poudarja, da so vsi narodi sveta neposredno odgovorni za doseg resničnega miru v Vietnamu. Dokument navaja, da je rimska konferenca na osnovi neposrednih in verodostojnih pričevanj prišla do spoznanja, da na stolotine ti sočev rodoljubov trpi v zaporih saigonskega režima, ki pripravljajo njihovo likvidacijo. Resolucija poziva Thieujevo vladu, naj

napravi konec tem grobnim kršitvam osnovnih pravic južnovietnamskega ljudstva ter naj strogo spoštuje obveze, ki jih je sprejela s pariškimi sporazumi. Vlada ZDA pa naj s svoje strani ukrene vse, kar je v njeni moči, da prisili saigonski režim k spoštovanju sporazumov.

Druga resolucija govori o izvajanju mirovnega sporazuma in o potrebi po spoštovanju osnovnih pravic vietnamskega naroda, in sicer neodvisnosti, suverenosti, oziroma nedotakljivosti in enotnosti, tretja pa o vprašanju materialne pomoči za rekonstrukcijo Vietnama.

Udeleženci konference so odobrili tudi ločeni izjavi o Laosu in Kambodži ter poziv ZDA, naj uvede splošno amnestijo za vse ameriške državljane, ki so jim odvzeli državljanske pravice, ker se niso hoteli vojskovati v Vietnamu.

Odhod kitajskega zunanjega ministra Či Peng-feja (desno) iz Pekinga na pariško mednarodno konferenco o Vietnamu. Spremljata ga njegov namestnik Li Hsien-nien (levo) in politični komisar kitajskih oboroženih sil Le Teh-sen

Vse delegacije, razen kitajske, že prispele v francosko prestolnico

PARIZ, 24. — Zunanji ministri dvanajstih držav in generalni tajnik OZN Kurt Waldheim se bodo sestali v ponedeljek zjutraj v konferenčni palači na Aveniji Kleber ob odprtju mednarodne konference o miru v Vietnamu. Konferenca, ki bo predvidoma trajala približno en teden, bo morala dati ustrezna mednarodna jamstva za izvajanje pariških sporazumov. Udeleženci konference bodo morali, kot pravi člen 19 sporazuma, ki so ga podpisali 27. januarja, »vzeti na znanje podpisane sporazume, jamčiti konec vojne in ohranitev miru v Vietnamu«.

Kot je znano, se konference udeležujejo zunanji ministri vsake države (ZDA, Severni in Južni Vietnam in južnovietnamska revolucionarna vlada), štirih veslesil (SZ, Kitajska, Velika Britanija in Francija) ter štirih držav članic mednarodne komisije za nadzorstvo nad premirjem (Indonezija, Kanada, Madžarska in Poljska). Prihod delegacij je nekoliko motila stavka uslužbencev francoskih letališč, tako da so morala skoraj vsa letala pristati na vojaškem letališču blizu Pariza. Kitajska delegacija pa se je zaradi pomanjkljivih zvez ustavila kar v Ženevi, kjer

bo prenočila. Ob prihodu v francosko prestolnico so nekateri zunanji ministri dali krajše izjave dokaj optimistične vsebine. Gromiko (SZ) je na primer dejal, da že samo dejstvo, da je konferenca postala stvarnost, pomeni »zmago idej miroljubnega sožitja«.

O optimističnem vzdušju, ki vlada v Parizu na predvečer konference, priča tudi potek sprejemanja, ki ga je saigonski zunanji minister Tran Van Lam priredil danes zvečer za vse delegacije. Prisotna je bila tudi zunanja ministrica ZRV Nguyen Thi Binh, ki je povedala, da je sprejela povabilo ev duhu nacionalne pomiritve med južnimi Vietnamci. Pred zaključkom sprejema se je Thi Binhova zadržala v kratkem razgovoru z gostiteljem Lamom: vsaj na videz je bilo srečanje še kar prirčno.

Med glavnimi vzroki optimizma pa je nedvomno dejstvo, da na konferenci ne bodo reševali nikakih kočljivih vprašanj, saj bo bolj formalnega značaja. Pač pa bodo o dokaj bolečih problemih razpravljali na pogovorih med predstavniki saigonskega režima in revolucionarne vlade, ki se bodo začeli med 5. in 9. marcem blizu Pariza.

ZA OBNOVITEV DELOVNIH POGOĐB

V torek splošna stavka industrijskih delavcev

Sindikalisti šolnikov pri ministru Scalfaru

RIM, 24. — V ponedeljek se bo sestala tajništvo enotne sindikalne federacije CGIL, CISL in UIL, ki bo proučilo odgovor, ki ga bodo sindikati poslali vladi o predloženih dokumentih glede zdravstvene, pokojninske in solske reforme. Hkrati bo tajništvo enotne federacije obravnavalo tudi razna vprašanja v zvezi s torkovo vseživljeno solidarnostjo stavko z delavci, ki se bojujejo za obnovitev delovne pogodbe.

Sindikati so danes objavili načrt torkove stavke, zlasti kar se tiče posameznih delavskih kategorij. Industrijski delavci bodo stavkali štiri ure v jutranji delovni izmeni. Mezdni in poljski delavci ter uslužbenci javnih lokalov pa bodo stavkali ves dan, ker bodo hkrati tudi zahtevali pogajanja za novo delovno

pogodbo.

Železničarji zaposleni na vlakih bodo stavkali samo četrt ure, od 11. ure do 11.15, ostali železničarji, zaposleni v uradih ali na železniških postajah, pa eno uro. Skoraj po vseh mestih so sindikati uslužbencev mestnih prevoznih sklenili, da bodo stavkali kot industrijski delavci, se pravi štiri ure, in sicer od 8.30 do 12.30. Državni in poldrjavni uslužbenci ter uslužbenci krajevnih ustanov bodo prekinili delo za eno uro in sklicali na delovnih mestih skupščine, na katerih jim bodo sindikalisti obrazložili pomen stavke. Za trgovske pomočnike in uslužbence gostinskih obratov pa bodo stavke določili po posameznih pokrajinah.

Da bo stavka čimbolj popolna so napovedali svojo udeležbo tudi bolnišniški uslužbenci, ki bodo prekinili delo za eno uro, hkrati pa bodo zagotovili nujno službo. Prav tako bodo eno uro stavkali poštni in telefonski uslužbenci, tiskarji dnevnikov pa bodo stavkali dve uri. Pri tem je treba povedati, da stavka ne bo zajela naše pokrajine, ker je bila za tržaško področje preglašena splošna 24-urna stavka za sredo, 28. t.m., s katero bodo delavci zahtevali tudi odločne ukrepe za gospodarski razvoj mesta.

Minister za šolstvo Scalfaro je danes imel pogovore s sindikalnimi predstavniki šolnikov CGIL, CISL in UIL, s katerimi je proučil vladni zakonski osnutek o univerzitetni reformi ter ukrepe za preureditev poučevanja na višjih srednjih šolah, o katerih bodo v torek razpravljali na vladni seji. Po sestanku so sindikalisti izjavili, da bodo stavkovali in da bodo dokončno oceno o obeh zakonskih ukrepih lahko dali potem, ko bodo vedeli koliko je vlada upoštevala njihove predloge.

Atentat na stanovanje namestnika državnega pravdnika v Rimu

RIM, 24. — Preteklo noč so neznanec izvršili atentat na stanovanje namestnika državnega pravdnika Paola Della Anta. Atentatorji so polni bencin ob vhodnih vratih in zažgali, kar je povzročilo najprej eksplozijo nato pa močan požar, ki je uničil vrsto na stanovanju. Državni pravdnik, ki je zeno stekel v sobo otrok, jih prijel in so vsi skupaj bežali skozi palame, ki so zajemali več del stanovanja, na stopnišče. Pri tem sta on in žena zadobila lažje opekline. Trije otroci pa niso bili poškodovani.

Washington, 24. — Nova špekulacija, ki jo so sprožili z ameriškim dolarjem na Japonskem in na evropskih valutnih borzah v preteklih dneh, ni povzročila v washingtonskih krogih nobenega presenečenja. Finančni strokovnjaki pravijo, da je to samo posledica začetka uveljavitve sprememb na mednarodnem denarnem tržišču, ki jih zagovarja ZDA.

Američani v bistvu pravijo, da je že več kot leto dni, odkar zahtevajo, da se bolj »pravično« popravi vrednost ostalih valut do dolarja in da se hkrati tudi popravi neravnovesja pri trgovski izmenjavi med industrijsko razviti deželami. Ker do tega se je finančni strokovnjaki v ZDA, je treba ocenjevati špekulacijo z dolarji zlasti na evropskih valutnih borzah za pozitivno, oziroma kot dokaz dejanskega resničnega stanja. Američani pravijo, da so oni pred desetimi dnevi razvedrili svojo valuto, da pa niso našli pri ostalih partnerjih istega razumevanja.

Za washingtonske in newyorške finančne kroge, to kar se danes dogaja na Japonskem in na evropskih valutnih borzah ni moglo točniti za krizo dolarja. Za njih je to le pojav pritiska špekulativ, da bi vsilili ovrednotenje zlatu.

Tedenska strokovna publikacija, ki jo izdaja »Economic news agency«, pa celo ugotavlja, da so nedavno mednarodno denarno krizo pripravile in sprožile tako imenovane večerice na denar, ki imajo svojo matico v ZDA. Ta newyorška publikacija pravi, da pritisk na zahodnomemsko marko, da bi spremenila svojo pariteto, predstavlja dokaz omenjene trditve in hkrati tudi pojasnjuje, kako lahko mednarodne družbe z veliko lahkoto povzročijo ozračje parike in ustvarijo celo nepotrebne težave.

Zanimivo je, da publikacija potrjuje, da imajo ameriški bančniki v svojih inozemskih podružnicah na evropskem trgu 80 milijard dolarjev, ki jih obračajo kot hočejo in občasno sprožijo napad na zahodnomemsko marko ali na kako drugo valuto, ter so v stanju, da onemogočijo katerokoli resno rešitev denarne krize. Te družbe hočejo z vsemi sredstvi izsiliti, da bodo glavni ameriški trgovski partnerji ponovno ovrednotili svojo valuto.

V Washingtonu se tudi govori, da namerava ameriška vlada vreči na mednarodni trg večjo količino zlata. Prodajo naj bi posredovala britanska narodna banka. S tem naj bi trenutno ustavili špekulacijo s ceno zlata, ki je v zadnjih časih znatno narasla zaradi vzporednega padanja vrednosti dolarja. Te vesti so potrdili tudi v Londonu, kjer pravijo, da namerava ZDA prodati del svojega zlata na prostem trgu. Poleg tega so v Washingtonu sporočili, da je Nixonova uprava, v prizadevanjih za izboljšanje svoje plačilne bilance, sklenila povisati obrestno mero od 5 na 5,5 odstotka. Ukrep stopi v veljavo v ponedeljek.

DANES

Jutri se bo v Parizu začela mednarodna konferenca o Vietnamu, ki jo bo morala jamčiti pariške mirovne sporazume ter ohranitev miru v Vietnamu. Poleg zunanjih ministrov dvanajstih držav bo kot opazovalcev prisoten tudi generalni tajnik OZN Waldheim.

Na pariski konferenco bo posebno odposlanstvo prineslo vrsto resolucij in dokumentov, ki so jih odobrili ob večeršnjem zaključku svetovne konference o Vietnamu, ki je bila v Rimu ob sodelovanju delegacij iz šestdesetih držav. Na tem zasedanju so v prvi vrsti izrazili zaskrbljenost zaradi usode političnih jetnikov v saigonskih zaporih ter pozvali Thieujev režim, naj spoštuje obveze, ki jih je sprejel s pariškimi sporazumi. Z rimske konference so tudi pozvali Nixona, naj proglasi amnestijo za ameriške državljane, ki se niso hoteli borovati v Vietnamu.

Ob pogrebu ene izmed žrtv sestrilive libijskega potniškega letala so bile včeraj v Kairu protizraelske demonstracije, na katerih so študentje zahtevali obnovitev vojne z Izraelom. Izraelski zunanji minister Moše Dajan pa je moral »včeraj« priznati, da so se lovci »zmotili«, ko so streljali na »boeing«.

TISKOVNA KONFERenca OBRAMBNEGA MINISTRA DAJANA

Izraelci primorani priznati krivdo za sestrelitev letala

Telavivska vlada ne bo plačala odškodnine svojcem žrtv - Protiizraelske demonstracije v Kairu

TEL AVIV, 24. — Izrael je moral prvič javno priznati svojo odgovornost za sestrelitev libijskega potniškega letala. V katerem je umrla več kot sto oseb. To je storil sam obrambni minister Moše Dajan na tiskovni konferenci, na kateri pa je seveda skušal to odgovornost čim bolj zmanjšati. Iz registriranih podatkov o poletu libijskega »boeinga«, ki so jih našli v »črni skatli«, namreč jasno izhaja, da se pilot letala sploh ni zavezel, da leti nad Sinajem in da so bili lovci, ki so se mu približali, izraelski, ne pa egiptovski.

Časnikarjem so predvajali magnetofonski posnetek razgovora med pilotom in komandantom letala ter kontrolnim stolpom kairskega letališča, kamor je bil »boeing« namenjen. Kapetan letala, Francouz Bourges, ki je umrl pri sestrelitvi, je vseskozi govoril o »egiptovskih migih«. Pravil, da ne razume, kaj hočejo od njega. Ko pa so počili prvi strel, so mu iz kontrolnega stola odgovorili, da bodo opozorili lovce, ne pa ne streljali. Tuji v Kairu so bili torej prepričani, da gre res za mige, saj niso razumeli, da je

»boeing« letel nad Sinajem, ne pa v izraelskem zračnem prostoru.

Dajan se je opravičeval, da ni mogel razumeti grobna, na pak komandanta letala in kontrolnega stolpa, priznal pa je tudi »enapacno tolmačenje Izraela glede sovražnega značaja letala«. Minister je tudi zagotovil, da bo vsem mednarodnim organizmom omogočeno, da pridejo do vseh informacij o targejih, nato pa je predlagal uvedbo nekakšne »vroče linije« med Izraelom in arabskimi državami, ki naj bi omogočala, da bi preprečili tovrstne incidente. V Kairu pa so že negativno reagirali na ta predlog, saj ta nečeno direktnih stikov z Izraelom.

Vsekakor pa je bilo Dajanovo priznanje odgovornosti samo polovično. Minister je namreč na koncu tiskovne konference dal razumeti, da izraelska vlada ne bo plačala nikakršne odškodnine svojcem žrtv, ker bi to pomenilo preveč odkrito priznanje krivde, kar pa čbi ne bilo umestno.

V Kairu je bil danes pogreb ene izmed žrtv sestrilive libijskega letala, mlade napovedoval

ke egiptovske televizije, ki je bila zelo popularna predvsem zaradi oddaj za otroke. Pogreb je dal povod za protizraelsko demonstracijo: na tisoče oseb, predvsem študentov, je na glas zahtevalo vojno z Izraelom in konec oklepanja. Pod predsedstvom Sadata je danes zasedal »vrhovni odbor za vojno«, ki so ga ustanovili pred dvema mesecema za vojaško pripravo države v perspektivi nove vojne z Izraelom. Tudi egiptovska vlada se je sestala na izredni seji in razpravljala o sestrelitvi libijskega letala. Arabški sindikati delavcev prevoznih so za prihodnje sredo proglasili enournno stavko v vseh arabskih pristaniščih in letališčih, da bi protestirali proti sestrelitvi »boeinga«, ter pozvali še ostale sindikate, naj se pridružijo stavki.

Iz Libije poročajo, da bo pogreb libijskih žrtv v ponedeljek zjutraj v Bengaziju. Pogreb bo imel curadi in ljudski značaj z udeležbo najvišjih predstavnikov revolucionarnega sveta, Aranske socialistične unije in oboroženih sil. Ni še znano, ali se bo pogreb udeležil tudi libijski predsednik.

IZJAVA S. DOLANCA PO OBISKU V SOFII

Možni so boljši odnosi med SFRJ in Bolgarijo

(Od našega dopisnika)

BEOGRAD, 24. — Tajnik izvršnega biroja predsedstva ZKJ Stane Dolanc se je danes popoldne skupno s ostalimi člani jugoslovanske delegacije s posebnim vlakom vrnil s štiridnevne obiske v Bolgariji, med katerim je poleg Sofije obiskal Varno in Veliko Trnovo, in se s svojimi sodelavci razgovarjal s prvimi tajniki CK KP Bolgarije Todorom Živkovom in njegovimi sodelavci o vprašanjih, ki se tičejo odnosov in sodelovanja med obema državama in parlajama. Do obiske je prišlo na vabilo Todorja Živkova. Kratko uradno poročilo poveča samo deset vrstic razgovorom, ostalo je naštevaje, kdo vse je sodeloval. Rečeno je, da je v razgovorih, ki so potekali v prijateljskem ozračju, bila posvečena posebna pozornost vprašanjem v zvezi z razvojem odnosov in sodelovanja med obema partijama in državama, in da je bila opravljena izčrpna, odkrita in koristna izmenjava misli. Obe strani sta izrazili prepričanje, poudarja na koncu sporočilo, da so razgovori spodbudili nadaljnji razširitev in poglobitev sodelovanja med KP Bolgarije in ZK Jugoslavije in dvema sosednima socialističnima državama.

Stane Dolanc je včeraj na mitingu delavcev zavoda za elektrotehniko v Sofiji izrazil prepričanje,

da bo obisk koristen za narode Jugoslavije in Bolgarije in da je sodelovanje med obema državama vreden element ne le za odnose med dvema sosednima državama, temveč tudi za mir v Evropi in na svetu. Pri vrnitvi v Beograd je Dolanc dejal, da so v razgovorih razpravljali o vseh odprtih vprašanjih med obema državama. »Mi smo realno in objektivno prikazali naša stališča«, je izjavil Dolanc in pripomnil, da obstajajo pogoji, da se ta vprašanja prično reševati v smislu ustvarjanja še boljših odnosov, in da so možnosti, da se odnosi med Jugoslavijo in Bolgarijo pričnejo izboljševati.

V Jugoslavijo se je danes vrnil iz Moskve tajnik izvršnega komiteja CK Zveze komunistov Hrvaške Josip Vrhovec, ki je zastopal ZKJ na sestanku predstavnikov komunističnih in delavskih partij, na katerem so izmenjali misli o delu med mladi. Na tem sestanku je Vrhovec v svojem govoru med drugim poudaril, da je osnovna idejno - politična enotnost jugoslovanske mladine njena življenjska zainteresiranost, da sodeluje v razvoju samoupravnih socialističnih odnosov. Vrhovec je prav tako poudaril, da jugoslovanska mladina aktivno sodeluje skupno z napredno mladino Evrope in sveta v borbi za mir, BOZO BOŽIČ

ŽREBANJE NAGRAD PRIMORSKEGA DNEVNIKA 1973

Barvni televizor je odšel v Gorico potovanja po svetu ostala pa pri nas

Po številu izžrebanih je bil žreb najbolj naklonjen tržaškimi okolici, saj bodo po svetu potovali naši naročniki s Cola, iz Šempolaja, Nabrežine, Veliškega Repna in s Proseka

Včeraj zvečer smo v Cankarjevi dvorani v Ul. Montecchi 6 v prisotnosti predstavnika finančnega ravnateljstva in večjega števila naročnikov opravili poslednji akt našega nagradnega tečaja za tiste naročnike, ki so poravnali vnaprej naročnino za Primorski dnevnik za leto 1973. Vse prisotne udeležence žrebja je v imenu uredništva in uprave Primorskega dnevnika pozdravil, jim zaželel srečen žreb in obrazložil mehaniko žrebanja, Jože Koren. Nato sta deklica in deček z zavezanimi očmi začela vleči iz dveh zar listke s številkami izžrebanih naročnikov in sproti za vsakega izžrebanega naročnika tudi listek z ustreznim nagrado. Kot znano, je bilo vseh nagrad 40, vseh naročnikov, upravičencev do nagrad, to je takih, ki so poravnali celotno naročnino, pa 1323.

Glavna nagrada – barvni televizor, je odšla v Gorico. Prejel jo je Karlo Kumar, naročnik od leta 1945. Kdo bo potoval? Vsi srečniki so iz tržaške okolice: za 5-dnevno potovanje v London je bil izžreban Zdravko Bizjak s Cola št. 10, za 5-dnevno potovanje v Budimpešto Roža Legiša iz Šempolaja, za 4-dnevno potovanje v Pariz Filip Pertot iz Nabrežine št. 75, za 6-dnevno potovanje v Moskvo - Leningrad Ferdinand Krizman iz Veliškega Repna št. 90, za 8-dnevno križarjenje po Sredozemlju pa Andrej Nabergoj s Proseka št. 106.

Vsem izžrebanec bomo nagrade dostavili na dom.

V naslednjem objavljamo celotni seznam izžrebanec po vrstnem redu izžrebanja z ustreznimi nagradami.

- Karel Grgič, Padriče št. 45 – nagrada št. 9 – radio Telefunkn Ketty
- Mirko Ferfolja, Trst, Ul. F. Severo 10 – nagrada št. 12 – preproga
- Marija Savili, naročnica v Tržaški knjigarni – nagrada št. 38 – kuhinjska tehnika Orieme
- Zdravko Bizjak, Col št. 10 – nagrada št. 6 – 5-dnevni izlet v London
- Rudolf Brizzi, Konknel, Ulica Bellavista št. 25 – nagrada št. 18 – konfekcija Moulineux
- Edi Košuta, Sv. Križ št. 331 – nagrada št. 39 – radio Telefunkn Olympia Partner
- prof. Boris Mašera, Gorica, Trg Battisti 3 – nagrada št. 29 – Likalniki AEG Perfect
- Erminij Ambrozet, Trst, Ulica Praga 33 – nagrada št. 32 – knjiga »Mojsi naivne umetnosti«
- Ida Toškan, Trst, Ul. Friuli 86 – nagrada št. 13 – ovlaževalec Fortumid
- Jože Lavrenčič, Vrh (Gorica) – nagrada št. 14 – konfekcija Black & Decker
- Roža Legiša, Šempolaj – nagrada št. 7 – 5-dnevni izlet v Budimpešto
- Albin Hrovatin, Briški 9 – nagrada št. 30 – tehnika Krups N. 880
- Vera Škabar, Briški 39 – nagrada št. 40 – radio Telefunkn Olympia – Partner
- Karlo Kumar, Gorica, Ul. Montesanto 100 – nagrada št. 1 – barvni televizor Seleo
- Filip Pertot, Nabrežina 75 – nagrada št. 8 – 4-dnevni izlet v Pariz
- Mirko Hrvatič, Boršt 27 – nagrada št. 25 – knjiga »Umetnostni zakladi Jugoslavije«
- Ivan Santin, Ricmanje 25 – nagrada št. 22 – brivni aparat Sixtant Super
- Filip Pečar, Lonjer 280 – nagrada št. 31 – likalniki AEG Perfect
- Avustini Žerjal, Boršt 5 – nagrada št. 10 – namizni prt za šest oseb
- Rudolf Krizmančič, Bazovica 107 – nagrada št. 3 – televizor Seleo
- Lucijan Malalan, Trebče 224 – nagrada št. 37 – ročni rezalni stroj
- Marija Koršič, Sesljan – nagrada št. 24 – brivski aparat Braun mod. Rallye
- Marija Sancin, Trst, Ul. Ronchetto 70 – nagrada št. 36 – knjiga »Prvi kuhar sveta«
- Milan Rebula, Salež 67 – nagrada št. 11 – konfekcija Black & Decker
- Ladislav Komar, Boljunc 20 – nagrada št. 17 – konfekcija Moulineux
- Rudolf Krizmančič, Bazovica 159 – nagrada št. 21 – sesalec za prah Termozeta FBE
- Ferdinand Krizmančič, Veliki Repen 90 – nagrada št. 4 – 6-dnevni izlet v Moskvo - Leningrad
- Anton Malalan, Lonjer 396 – nagrada št. 35 – knjiga »Prvi kuhar sveta«
- Branka Zobeč, Zabržec 25 – nagrada št. 33 – knjiga »Mojsi naivne umetnosti«
- dr. Bogdan Berdon, Opčine, Dobrovska 12 – nagrada št. 19 – 18 knjig »Naša beseda«
- Mirko Peric, Slivno – nagrada št. 28 – namizni prt za štiri osebe
- Marija Trobec, Veliki Repen 65 – nagrada št. 27 – ura Krups Caron Electric
- Ferdinand Škabar, Veliki Repen 130 – nagrada št. 15 – ražen konfekcije Moulineux

Predavanja KMEČKE ZVEZE

o zaštiti pred tetanusom

V torek, 27. t. m. ob 19.30 v gostilni Pavletič (pri cerkvi) v Borštu.

V petek, 2. marca ob 19.30 v prostornem domu v Lonjerju. Predaval bo dr. Borut Spacal ob predavanju filma.

Vabimo kmete in vse domačine, da se udeležijo predavanja.

Tajništvo Kmečke zveze

Med včerajšnjim žrebanjem nagrad Primorskega dnevnika

De Gioia o kriminalnem neofašističnem napadu na sedež pri Sv. Soboti

Pokrajinski tajnik PSDI De Gioia je včeraj karabinjerjem uradno prijavil atentat na sedež stranke pri Sv. Soboti. De Gioia je izjavil, da iz preiskave izhaja, da ni mogel drugačen zaključek, kot da gre za zločinski atentat neofašističnega Omenil je dejstvo, da so pred dnevi s plavo barvo narisali na sedež znak neofašističnega »Avangarda nazionala« in pripisali žaljivke na račun PSDI.

De Gioia je poudaril, da ta zadnji kriminalni atentat ponovno dokazuje nujnost, da se vsi, ki se sklicujejo na vrednote odporne gibanja odločno upro obnavljanju fašističnega nasilja in da se odgovorne za ta atentat, kot tudi za atentate na sedež CGIL in sedeže drugih organizacij, odločno preganja.

Pokrajinsko tajništvo PSDI je včeraj preloso solidarnostne izjave tajništva KPI, tajništva PSI, vodstvenega tajnika Orlandija ter številnih parlamentarcev naše države.

DRUGE VESTI
NA OSMI STRANI

SEBOFLEX

VSE ZA KINO

IN FOTOGRAFSKI MATERIALI

Trst, Ul. Mazzini 51. Tel. 733-361

Prijatelje in znance naprošamo da nas obiščejo

Ob 11. uri v kinu Grattacielo

Danes zborovanje poslanca Natte

Parlamentarna delegacija KPI je imela včeraj številne razgovore v Vidmu, Pordenonu, Gorici in v Tolmecu, kjer se je sestala z župani, predstavniki pokrajine, sindikalisti, kmeti, obrtniki in predstavniki male ter srednje industrije.

Danes bo imel poslanec Natte ob 11. uri v Trstu v kinu Grattacielo zborovanje. Predstavlja ga bo tajnik federacije Rossetti, govoril pa bo tudi občinski svetovalec Spetič.

Delegacija KPI bo imela danes popoldne v videmski pokrajini razgovor s predstavniki slovenske narodnostne skupnosti.

Obisk delegacije se bo zaključil v ponedeljek ob 11.30, ko bo imel Natte tiskovno konferenco, na kateri bo poročal o rezultatih obiska. Poslanec Malagugini bo v ponedeljek ob 17. uri govoril na sešez CGIL v Ul. Pondera o nevarnosti porajajočega se fašizma.

● Sinoči je tajnik KD Coloni obrazložil na zasedanju ženskega gibanja KD program letosredinske uprave v tržaški občini in nato obravnaval nekatera pereča tržaška politična vprašanja. Pokrajinska delegatka ženskega gibanja KD Beninjeva pa je obrazložila program gibanja za prihodnje mesece.

SPOROČILO FEDERACIJE TRŽAŠKIH SINDIKATOV

Splošna stavka in manifestacija za razvoj tržaškega gospodarstva

Stavka vseh proizvodnih kategorij industrije, trgovine in storitev bo v sredo, 28. februarja - Delavski spred od Sv. Jakoba po mestu do Gondonijevega trga

Tržaška sindikalna federacija CGIL, CISL in UIL je včeraj se enkrat potrdila sklep, da izvede v sredo, 28. februarja, splošno stavko vseh kategorij v obrambo tržaškega gospodarstva. Stavka se jasno navezuje na splošno stavko, ki jo v drugih krajih Italije dan prej, v torek, hoče pa oženem podariti specifično tržaškega položaja, ko veliko pristanišče severne Italije propada v enaki meri kakor nekatera zostala področja na Jugu. Sindikati menijo, da je treba tržaško vprašanje obravnavati kot problem, ki zadeva vso Italijo, v sklopu politike reform, predvsem pa v okviru novih investicij državnega kapitala, gradnje infrastrukture, preobrazbe gospodarskega vodenja velikih pomorskih in ladjedeljskih podjetij.

V sporočilu sindikalne federacije je med drugim rečeno, da obstajajo njegovi sindikati s svojo splošno stavko tudi krajevne oblasti (deželo, pokrajino in občino), ki se niso zavzele v zadostni meri, da bi rimska vlada spremenila svoje »tržaške« izbire.

Stavka bo torej v sredo in ne v torek, kot drugod v Italiji. Trajala pa bo ves dan, medtem ko bo v Italiji trajala le nekaj ur. V navdih, ki so jih sindikati objavili, je rečeno, da velja stavka za vse kategorije industrije, trgovine in javnih storitev. Izvzeti so samo delavci, katerim bodo delavski svetovi poverili varstvo naprav, nadalje gasilci, uslužbenci Rdečega križa, grobarji, skupine uslužbenec ACEGAT, ki bodo zagotovili nemo-

teno dobavo električnega toka, vode in plina. V bolnišnici bodo delale le posebne ekipe, kot ob praznikih.

V sredo bi torej – po sklepu sindikatov – moralo povsem zamreti gospodarsko življenje v mestu. Zjutraj bo demonstracija. Delavci se bodo zbrali, kot za prvomajске paporke, na Trgu sv. Jakoba. Od tod bodo krenili ob 9. uri po Istrski ulici in Ul. Bosco na Trg Stare mize, Ul. Carducci, Ul. Roma in po Korzu na Gondonijev trg. Tu bo enotno sindikalno zborovanje, na katerem bodo govorili poleg predstavnika vsedržavne sindikalne federacije Agostina Marinetti se dr. Carlo Fabricci (za CGIL) in sindikalist CISL Giuseppe Gosdan. Osrednji govornik, ki zastopa sindikalno federacijo, je istočasno tudi član osrednjega zveznega tajništva CGIL.

Sindikalne organizacije pozivajo vse prebivalstvo, ki mu je pri srcu usoda tržaškega gospodarskega razvoja, naj izrazi stvarno solidarnost stavkaščim delavcem. Posebno velja ta poziv tistim proizvodnim slojem, ki niso neposredno vezani na sindikalne organizacije, kot so trgovci, lastniki javnih lokalov, obrtniki in druge kategorije.

»Če ta solidarnost in enotnost vseh Tržčanov v boju za svoj razvoj ne bo prišla do izraza, se bo sedanja gospodarska kriza neizbežno spremenila v pravcato katastrofo« zaključuje sporočilo sindikalnih organizacij.

Zbiranje sredstev za obnovo Vietnama

Po naših krajih je v polnem teku nabiralna akcija za obnovo Vietnama, ki ga je tridesetletna vojna spremenila v ruševine. Pristaniki so že darovali pol milijona lir, vseučiliški študentje pa 35 tisoč. Nabirka se na univerzi nadaljuje.

Centri za zbiranje denarnih sredstev za Vietnam, ki je zanj dal pobudo pokrajinski solidarnostni odbor z Indokino, so sledeči: Dom pristaniških delavcev, CGIL, ženska zveza UDI v Ul. San Lazzaro, Zdrženje za kulturne stike v Ul. Torrelancia 13, partizanska združenja (ANPI, ANPPA, ANED) v Ul. Crispi 3, KPI, uradi SKGZ v Ul. Geppa 9, sedež Kmečke zveze v isti ulici, uredništvo in uprava »Primorskega dnevnika« v Ul. Montecchi 6, sedež PSI na Gondonijevem trgu.

Včeraj-danes

Grubini, 43-letna Elvira Babich vd. Giacovani, 51-letna Isolina Degras-si, 78-letni Ettore Stocchi, 49-letna Paola Danieli, 50-letni Renato Lavarotto, 73-letna Maria Visintin vd. Nano, 63-letni Bruno Romagnola, 75-letni Francesco Saitta.

OKLICI: upokojenec Francesco Barbiani in gospodinja Paola Sacchi, uradnik Aldo Verzier in uradnica Rita Chirieleison, učitelj Francesco Fabris in uradnica Anna Graziella Villani, uradnik Piero Hecceval in gospodinja Sadija Sesserovic, uradnik Paolo Zanon in uradnica Luisa Berzin, inženir Aurelio Gabrielli in računovodja Marta Likar, mehanik Giovanni Maschietto in gospodinja Ester Crasso, zastopnik Gianni Imbesi in točajka Massimiliana Blazic, delavec Vincenzo Branciale in delavka Lorianca Bronzi, uradnik Giuliano Biloslavo in gospodinja Elvia Vattovani, uradnik Ivo De Toni in uradnica Rosa Maria Benedetti, železničar Bruno Zoanetti in trg. pomočnica Bianca Roncelli, špediteur Tullio Pace in gospodinja Giocanda Gregori, podčastnik TV Ferruccio Gortan in gospodinja Luciana Berini, uradnik Roberto Marcolin in uradnica Daniela Sluga, pristaniški delavec Pietro Iacopino in gospodinja Vesna Hrobat, risar Giorgio Bracchi

KRZNA

SUPER ELEGANTNI MODELI

VIŠJA KAKOVOST

VELIK PRIHRANER

PELLICCERIA CERVO

1. RST TEL. 796-301

Viale XX Settembre 61/111

Prešernova proslava v učilnici na Cola

V največji učilnici nekdanje slovenske osnovne šole na Cola je bila sinoči Prešernova proslava. Nastopili so otroci slovenske osnovne šole z recitacijami in deklaracijami ter domači pevski zbor »Srečko Kumar«, ki je zapel več narodnih pesni.

Učilnica je bila za to priveditev nabito polna vaščanov tako iz Repna kot s Cola, ki so nagradili nastopajoče z burnim ploskanjem.

VABILA ZA XIII. NOVINARSKI PLES

Ki bo v soboto, 3. marca 1973, z začetkom ob 20.30 v vseh prostorih Kulturnega doma, SO NA RAZPOLAGO PRI UREDNIŠKIH PRIMORSKEGA DNEVNIKA.

Rezervacije miz v uredništvu v Ul. Montecchi 6/II. vsak dan od 17. do 19. ure.

MLADINSKI KLUB priredi z ansambloma »TAIMS« in »GALE-Bl«, d. r. s. 25. februarja 1973 ob 17. uri v Finšarjevem domu v slikah in glasbilnih zvokih

SPREHOD PO OPČINAH IN OKOLICI

Sodelujejo: Prodajalna igrača-papirnica ULGHERI - PAVAT Opčine – uredništvo PAVLIHE - Ljubljana – Prodajalna jestvinpekarna SOSIC-REPINC Opčine. NE ZAMUDITE!

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Danes, 25. t. m. ob 17. uri v Prostornem domu na Opčinah

VOJML RABADAN:

KADAR SE ŽENSKI JEZIK NE SUČE

SPD »Igo Gruden« - Nabrežina

priredi danes, ob 17. uri v društvenih prostorih

SLOVENSKI PRAZNIK

PREŠERNOVA PROSLAVA

Sodelovali bodo domači otroški pevski zbor, pevski zbor »Igo Gruden« in recitatorji.

Vljudno vabljeni!

SLOVENSKA PROSVETNA ZVEZA

vabi na ogled razstave

SODOBNE SLOVENŠKE GRAFIKE

ki je v Kulturnem domu. Odprta je od 10. do 13. ure in od 17. do 19. ure.

Prosvetno društvo S. Škamperle

vljudno vabi člane in prijatelje društva na predvajanje dveh razgibarih epizod filma iz serije VOS v društvene prostore v sredo, 28. februarja ob 20.30. Priporočamo točnost.

Izvozna - uvozna podjetje ISČE

URADNIKA Z ZNANJEM NEM. ŠČINE IN, PO MOŽNOSTI, SR. BOHRVAŠCINE.

Pismene ponudbe poslati pod

šifro URADNIK na Oglasni odelek Primorskega dnevnika.

Isabella Gallo, elektrotehnik

Robert Cociani in bolničarka Rosa Cini, električar Gilberto Novel in likalnica Adalgisa Covacci, uradnik Boris Debeljuh in uradnica Anamarija Slobez, natakator Paolo Sandrin in trg. pomočnica Fiorella Del Gusto, trgovec Domenico Giustolisi in šivilja Lidia Venlio Martellani in šivilja Lidia Venlio

LOTERIJA

BARI	59	75	22	11	81
CAGLIARI	3	89	36	43	26
FIRENCE	35	67	13	69	16
GENOVA	77	90	74	68	62
MILAN	57	77	31	83	10
NEAPEL	62	32	40	80	81
PALERMO	16	61	48	87	78
RIM	25	68	75	56	82
TURIN	79	70	8	20	37
BENETKE	68	77	25	26	72

ENALOTTO

X 1 X 2 X 2 1 1 2 2 X 2

Kvota: 12 točk – 19.597.000 lir; 11 točk – 299.900 lir; 10 točk – 24.500 lir.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; Rossetti - Enili, Ul. Combi 19; Al Samaritano, Trg Ospedale 8; Tamaro & Neri, Ul. Dante 7.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon - Alla Minerva, Trg V. Giotti 1; Ai due Mori, Trg Unità 4; Al S. Lorenzo, Ul. Sincroni 179 (Škedenj).

Slovenski klub priredi v torek, 27. februarja ob 20.30

večer filmskih zapisov

P U S T O D MATULJEV DO MATAJURJA

z uvodno besedo ZIVE GRUDEN.

Vabljeni!

PUSTOVANJE 73

STADION I. MAJ

Vrdelska cesta 7

V soboto, 3. marca od 21. ure do jutra vas bosta zabavala rajboljša jugoslovanska ansambla

MLADI LEVI in BELE VRANE

Kot gostja bo nastopila priznana slovenska pevka

META MALUS

Rezervacije miz »UNION«, Ul. sv. Franciška 20/III ob večernih urah.

STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE - Trst

Otroci, veliki, stari in pa mali, se bodo v nedeljo številčno zbrali, da z Metko in Jankom bi zaplesali, bi pustili veselo praznovali. Zato v dom Kulturni pohiite, si sedeže in mize preskrbite! Poskrbljeno za plačilo in za ham ham, na odru pa vesel program.

V nedeljo, 4. marca ob 15. uri v Kulturnem domu v Trstu. ZABAVNI PROGRAM NA ODRU SE PRICNE OB 15.30.

KRAŠKI PUST 73 - Opčine

Sobota, 3. marca 1973 ob 14. uri Spored alegoričnih vozov, godbe, maske, LAUFARJI S CERKNA!

Vabljeni!

Razna obvestila

Pokrajinsko kmetijsko nadzornišvo v Trstu priredi v torek, 27. februarja ob 19. uri v Borštu v srenjski dvorani predavanje o kmetijski zakonodaji, posebno o zakonu za razvoj vlogradništva. Predaval bo dr. Vremec. Vabljeni.

Hotel »L'Approdo«

Diskoteka La Stiva

DEVIN

Danes, v nedeljo ob 16.30 Izvolitev »Miss L'Approdo« v okviru uradne polifinalne izvolitve »Miss Isontino 1973«. Napovedoval bo Marlon.

Izleti

ŠD POLET priredi v nedeljo, 4. marca smučarski izlet v Trbiž in k Sv. Antonu. Odhod avtobusa ob 6. uri. Vpisovanje v trgovini čevljev Malalan, Proseška ulica št. 18 na Opčinah, tel. 212.136.

SPDT priredi 17. 18. in 19. marca zimovanje na Kravcu. Odhod ob 15. uri v soboto, 17. marca. Prijave v Ul. Geppa 9 do 2. marca. Število mest je omejeno.

SPDT priredi dvodnevni izlet po Zavrju dne 18. in 19. marca 1973. Prvi dan: Trst – Ljubljana – Obisk Sv. Urha, vzpon na Janče (794 m), po dolini Besnice in Šmartno – Ogled grad Bogenšperk (Valvasor), čez Podkum v Trbovlje in tu prenočitev.

Drugi dan: Ob lepem vremenu s sedežnico na Partizanski vrh, čez Trojane, Vransko, po Tuhijski dolini v Mamke. Ogled zanimivosti v okolici Kamnika in Mengša. Vpisovanje pri Norci v Ul. Geppa 9 do 2. marca 1973.

SPDT priredi za velikonočne praznike štiridnevno zimovanje na Voglu. Informacije in vpisovanje pri Norci v Ul. Geppa 9 do 31. marca 1973.

Izleti z »AURORO«

Potovalni urad »AURORA« Ul. Cicerone 4, telefon 29-243, priredi v letošnji pomladi naslednje izlete:

Od 17. do 19. marca izlet na Mali Lošinj. Cena 15.000 lir.

18. in 19. marca izlet v Kranjsko goro. Cena 11.000 lir.

Od 21. do 23. aprila izlet na Rab. Cena 18.500 lir.

Od 21. do 25. aprila izlet v Beograd na

RAZGOVOR PARLAMENTARNE DELEGACIJE KPI S PREDSTAVNIKI SLOVENCEV

Natta o načelu globalne zaščite slovenske narodnostne skupnosti

Razprava o načelnih vprašanjih manjšine kot subjekta, uresničevanja ustavnih načel, skupnih nastopov in o nekaterih neposredno konkretnih zahtevah - Odgovori poslancev Malaguginija, Raicicha in Natta

Srečanje parlamentarne delegacije KPI s nekaterimi predstavniki slovenske narodnostne skupnosti, o katerem smo že zaradi poznega urevanja na kratko poročali, je privedlo do zanimive izmenjave stališč o bistvenih vprašanjih, ki zanimajo Slovence v Italiji. Srečanje je otvoril član deželne komisije KPI Colli, za njim pa je prisotne pozdravil poslanec Škerk.

Prvi je posegel v obsežno razpravo predsednik Slovenske kulture - gospodarske zveze Race, ki je izhajal iz osnovnega pojma narodnostne manjšine ter pri tem poudarjal, da ne gre samo za posameznike, temveč za skupnost in da je treba manjšino obravnavati kot skupnost.

To načelo pomeni obveznost prisotnosti pripadnikov manjšin v vseh starih organih, kjer se sprejemajo življenjsko važne odločitve o manjšini in na ta način se uveljavlja važna načela, da se skupnost manjšine oblikuje kot subjekt. Tu ne more biti nobenega nasprotja med političnimi strankami in narodnostno skupnostjo kot subjektom in v tem kontekstu je razumljiva nujnost obstoja manjšinskih organizacij, ki so zaradi svojega značaja neobhodni zavezniki delavskih strank, dopolnjevalke njihovega boja in korektiv. Ob obojestranskem načelnem pristopu k reševanju vprašanj manjšine ni možnosti, da pride do sporov med strankami in manjšinsko organizacijo, ki pa mora biti avtonomna, če hočemo, da bo odigrala svojo vlogo in da bo imela ustrezen ugled med pripadniki narodnostne skupnosti. Race je poudaril, da si SKGZ želi tesnejšega sodelovanja posebno z delavskimi strankami in da je SKGZ vedno žal, če pride do nesporazumov in da si želi, da se taki nesporazumi, če so, takoj odstranijo.

Race je nato obravnaval osrednje vprašanje uresničevanja členov 3 in 6 ustave in dejal, da si je manjšina predstavljala, da bo naša dežela, podobno kot je bilo deželama v Val d'Aosta, poverjena manjšinski zakonodajni, kar pa ni uspelo in je treba vztrajati na ustavnem načelu, da imajo vse manjšine v isti državi enake pravice.

Izrazil je priznanje KPI, ki je naredila prvi korak v vložitvi novega zakona o zaščiti Slovencev in ugovoril, da sedaj v Rimu vse stagnira.

Da se stvar premakne, je potreben skupinski pritisk in bo moč, kaj doseči samo z enotno akcijo po vzorcu delegacije pri takratnem predsedniku vlade Colombu. Od tedaj pa nismo bili v stanju ničesar storiti zaradi volitev in raznih kriz. Race je poudaril,

da si je SKGZ v zadnjem času prizadevala v tej smeri, vendar ni uspevala. Pred očmi nam je bilo namreč že sklenjeno, da je treba oiskati načelne parlamentarne skupin in jim priobčiti, da pri deželi zakonski osnutki cimerje v razpravo, sedaj pa je še ugodna priuka za nekaj takega, preno pride do predvotne mrzlice.

Tudi v sečanjem položaju pa je treba narediti vse, da se resujejo dolocena vprašanja in predvsem, da se preneha z različnim ravnanjem Slovencev v treh pokrajinah. Race je v tem pogledu poudaril pozitivno dejstvo, da je KPI vodila v Benetiji dvojezično volilno agitacijo. Zlasti je važno delovanje dežele, kjer imajo svetovalec KPI pozitivno stališče o raznih vprašanjih in kjer je treba nadaljevati z bojem za širšo interpretacijo člena 3 deželne statuta.

V zadnjem poglavju pa je Race obravnaval odnos med manjšino in matičnim narodom ter poudaril obvezo matičnega naroda, da skrbi za svoje skupnosti, ki žive v drugih državah.

V razpravi je nato ravnatelj SSG Benedetič obravnaval še vedno nepopolno publicizacijo te ustanove, dolinski župan in deželni svetovalec Lovriha pa nezadovoljivo delovanje dežele, ki se skriva za omejenimi pristojnostmi, ko pa je v resnici manjka politična dobra volja.

Načelnik komisije za kulturo pri SKGZ Košuta je načelno kritiziral deželni zakon o kulturi, češ da govori o univerzalni kulturi in ne upošteva dejanskega stanja obstoja slovenske in italijanske kulture pri nas, ko geslo o kulturni univerzalnosti v naših pogojih dobiva prizvok zapostavljanja in potujčevanja. Košuta je podrobneje orisal pomen in delo ustanov, ki so vključene v SKGZ in med njimi GM, NSS, SPZ ter drugih, obravnaval vprašanje slovenskega radia, univerze in priznanja diplom. O Glasbeni matici in o njeni publicizaciji pa je še posebej govoril ravnatelj ustanove dr. Demšar.

Sen. Sema je ugotovil, da je treba govoriti o splošnem boju za razvoj slovenske narodnostne skupnosti in da je ločevanje problemov ta boj samo šibilo. Sema je pri zakonski zaščiti izhajal iz dejstva, da dosedaj slovenski formalno zakonodajno nismo bili nikoli priznani, da je slovenska skupnost grobo deljena po teritorialni in drugi pripadnosti in da je bila pod fašizmom občutno oskudovana ter da je zato pravična zahteva po moralni in politični odškodnini.

Sen. Sema je dejal, da bi bilo napacno in celo žaljivo za Slovence, če bi se zgledevali na stanje na Južnem Tirolskem, pa čeprav gre za »paketo« ali zakonodajo, češ da so bili Slovenci vedno antifasisti. Obravnaval je nekatera specifična vprašanja šolstva in pravico do šol vseh vrst, državnih in drugih prispevkov slovenskim organizacijam, ustanovitve slovenske televizije postaje, ki je menda posebej važna, ker je ob meji. Svoja izjavanja pa je zaključil, da mora akcija poslancev KPI v parlamentu imeti široko podporo ljudi, ker bo le tako lahko učinkovita.

Predsednik kmečke pokrajinske bolnišnice blagajne Kodrič je obravnaval probleme slovenskega kmetijstva, tajnik SPZ Kapelj pa je opozoril na priznanja slovenskim partizanom, aktivistom in žrtvam fašističnega preganjanja. Načelnik komisije za gospodarska vprašanja pri SKGZ Svetina je obravnaval fašistično nasilje, ko je bil uničen slovenski gospodarski potencial in važnost vloge Slovencev tudi kot subjekta gospodarskih dejavnosti v dvojni smeri: krepitve slovenskih gospodarskih organizacij in uveljavljanja slovenskih delavcev. Tajnik sindikata slovenskih solnikov dr. Škerk je podrobneje navedel nezadovoljive člene zakonskega predloga o slovenskem šolstvu, kot

(Nadaljevanje na 8. strani)

Srečanje delegacije KPI s predstavniki Slovencev. Od leve proti desni: posl. Malagugini, posl. Natta, predsednik SKGZ Race, deželni tajnik KPI Cuffaro in član deželne vodstva KPI Colli

PRETEKLO NEDELJO NA REKI

Slovensko kulturno-prosvetno društvo »Bazovica« slavilo 25-letnico obstoja

Slavu je prisostvovala tudi delegacija prosvetnega društva »Lipa« iz Bazovice

Preteklo nedeljo je slovensko kulturno-prosvetno društvo »Bazovica« na Reki slavilo 25-letnico svojega obstoja. V »Slovenskem domu« v Ulici Podpinje je bila ob tej priložnosti pester in izredno prisrčna kulturna prireditev, katere so se udeležili številni člani in prijatelji društva, predstavniki mestnih oblasti, hrvaških kulturnih organizacij, italijanskega kulturnega kroga, delujo na Reki, predstavniki slovenskih društev iz Zagreba in Karlova ter gostje iz Slovenije in iz Trsta. Prisotna je bila tudi delegacija prosvetnega društva »Lipa« iz Bazovice.

Dejavnost društva »Bazovica« je bila v vseh petindvajsetih letih razglašena in plodna. Ob ustanovitvi društva so bili osnovani mešani pevski zbor, pionirske sekcije in knjižnica, kasneje pa so zavzele še dramska, literarna in likovna sekcija, folklorna skupina, študentski klub, harmonikarska šola, mladinski harmonikarski orkester, tamburaški orkester, baletni krožek, šahovski krožek, balinarska sekcija, namiznoteniški odsek in še razne druge sekcije.

Dolga je vrsta najrazličnejših prireditev tako v Slovenskem domu kot v številnih drugih krajih, na katerih se je društvo častno izkazalo. Nič čudnega torej, da so tudi priložnosti ob 25-letnici ustanovitve dali tako velik poudarek; nič čudnega, da je društvo prejelo visoka priznanja: plaketo Prosvetnega zbora SR Hrvatske, zlati odličji Kulturno-prosvetne zajednice mesta Reke itd. Člani društva so doslej prejeli 23 zlatih in 25 srebrnih odličij in 125 diplom s pohvalo.

Ustanoviteljica društva Zora Ausec je na nedeljskem slavu med drugim poudarila, da je težko v kratkih besedah povedati, kar bi želeli, še težje pa opisati vse, kar se dogajalo v vseh teh letih, vendar pa je nujno obuditi spomin tistim navdušenim, ki so botrovali porajanju društva, da bi ga preselili ljubiteljem kulture, ki so se

kasneje pridružili društvu in se tudi vključili v njegov krog. Društvo »Bazovica« si je pred 25 leti postavilo naslednje cilje: negovati materinski jezik, spoznavati kulturne dobrine svojega naroda, spoznavati »kulturne« dobrine vseh jugoslovanskih narodov ter v bratskem sodelovanju z drugimi društvi, hrvaškimi, slovenskimi in italijanskimi, dvigati kulturno raven delovnih ljudi. Danes, ko slavi svoj srebrni jubilej lahko z zadovoljstvom ugotovja, da je te cilje doseglo.

Zora Ausec se je s hvaležnostjo spomnila vseh, ki so kakor koli pripomogli k uspehom. Spomnila se je ugodnih predavateljev: Ivana Regenta, ki je bil častni predsednik društva, Franceta Bekva, dr. Siod-njaka, dr. Šijanica, Ivana Potrca, Cirila Zlobca, Kajetana Kovčiča in številnih drugih slovenskih in hrvaških kulturnih ustvarjalcev, ki so prinesli zlatno besedo članom »Bazovice«. Prav tako s hvaležnostjo je omenila znane pevce: Milana Pihlerja, Štefanjo Lenkovičovo, Pavlo Udovičevico, Rožico Kozem in številne druge, ki so prinašali zvoke narodnih in opernih melodij; spominja se tudi mojstrov umetniške besede: Jožeta Tirana in Branke Verdonik (ki je tudi na nedeljskem slavu posredovala »Gospo Judito«).

Dolga bi bila vrsta imen pomembnih kulturnih delavcev, ki so v 25 letih obiskovali društvo »Bazovica«, podpirali njegovo kulturno poslanstvo in pripomogli k uspehom. Vseh se društvo Bazovica hvaležno spominja.

Zora Ausec pripominja: »Človek je doma povsod, kjer bije bratsko srce. Zato smo se Slovenci živili tudi na Reki. V srčno bitje tega mesta smo vtaknili svoja življenja in z vsjo ljubeznijo in vsak po svoji sposobnosti smo pomagali k njenemu napredku. Sledili smo svetlim ciljem, ki so bili postavljeni pred 25 leti, ko je bilo ustanovljeno društvo »Bazovica« in prepričani smo, da bo to društvo še nadalje razvijalo svoje dejavnosti, spoštovalo svoje tradicije in se še nadalje zivalo v bratsko celoto jugoslovanskih narodov, kajti le v enotnosti in ljubezni napreduje svet... Ljubezno do kulture, ki plemeniti in zbližuje ljudi, nima cene.«

Mirko Kapelj

Kraški Pust 73

Vozovi 11 kraških vasi. V sprevedu tudi znameniti laufarji iz Cerkna

Vse je pripravljeno za letošnji pustni sprevod, ki bo v soboto, 3. marca na Opčinah z začetkom ob 14. uri. Vozovi iz 11 kraških vasi: Šempolj, Praprot, Samotarca, Salež, Prosek, Kontovel, Opčine, Kolonja, Bani, Trebče in Gropada, so pripravljani in samo čakajo na odhod.

Do četrta, 1. marca je čas za prijavo za nagradno tekmovalno mask. Prijavitelj se je treba na Opčinah v gostilni pri Sklausu ali Veto. Otroci bodo sodelovali letos prvič v sprevedu. Zbrali se bodo ob 13.20 na dvorišču Prosvetnega doma, od koder bodo krenili v spremstvu na Pikelc, kjer bodo postavljeni na čelo povelja.

Koliko truda je bilo treba, da se je pripravilo tako bogato pustno slavlje! Vse bo pozabljeno, ko bodo

ANAGRAFSKI PODATKI IZ PODEŽELSKIH OBČIN ZA LETO 1972

Lani 44 več rojstev kot smrtnih primerov Naselilo se je 1.108 ljudi, izselilo pa 706

Resen pojav naseljevanja v zgoniško občino - Iz Jugoslavije 25 nevest - V petih podeželskih občinah skupno 28.940 prebivalcev

Občina	Stalni prebivalci ob koncu leta					Rojstva					Smrti					Priselili Izselili	
	1968	1969	1970	1971	1972	1968	1969	1970	1971	1972	1968	1969	1970	1971	1972	1972	1972
Devin																	
Nabrežina	7.224	7.318	7.456	7.520	7.677	104	113	100	92	112	80	77	81	85	76	229	203
Zgonik	1.327	1.327	1.341	1.381	1.504	17	7	22	19	16	15	17	20	13	14	156	51
Repentabor	664	671	711	700	729	8	14	17	12	11	8	9	7	3	10	49	27
Dolina	5.436	5.569	5.654	5.646	5.761	66	84	87	85	78	55	58	70	67	67	222	126
Milje	13.001	13.061	13.094	13.061	13.269	151	179	171	137	136	153	170	157	152	142	452	299
SKUPNO	27.652	27.946	28.247	28.308	28.940	346	397	397	345	353	311	331	335	320	309	1.108	706

S seznami in podatki iz zgornjega repertarja občine zaključimo objavo anagrafskega pregleda podeželskih občin na Tržaškem za leto 1972. Obenem objavljamo statistični pregled za pet let, od leta 1968 do 1972.

Lanski podatki nam kažejo, da je bilo v petih podeželskih občinah skupno 44 več rojstev kot smrtnih primerov. Sorazmerno je bilo več rojstev kot smrtnih primerov predvsem v devinski - nabrežinski občini (36 več rojstev), več smrtnih primerov kot rojstev, pa je bilo le v miljski občini (6 več smrtnih primerov).

Zanimivi in poučni so tudi podatki o priseljevanju in izseljevanju. Lani se je priselilo in pridobilo stalno bivališče skupno 1.108 ljudi; izselilo pa 706. Dejstvo je, da se v podeželske občine naseljuje skoraj izključno le italijanski element. Zato je najbolj resen in nevaren ta pojav predvsem v zgoniški občini, kamor se je lani priselilo in dobilo

stalno bivališče kar 156 ljudi, čeprav ni tam nobenega industrijskega obrata, da si naši fantje radi poigajo nevesto onstran meje na devinski - nabrežinski občini (papirnica pri Stivanu), kjer se zaradi tega opaža tudi večja fluktuacija prebivalstva.

Poglejmo še nekatere podrobne zanimivosti pri porokah. Še vedno opažamo, da si naši fantje radi poigajo nevesto onstran meje na devinski - nabrežinski strani. Tako je lani prišlo v devinsko - nabrežinsko občino 7 nevest iz Jugoslavije, v zgoniško občino 4, v repentaborsko 1, v dolinsko pa 13. V devinski - nabrežinski občini se je poročilo 53 moških, v zgoniški 11, v repentaborski 2, v dolinski pa 52. Porokov barvi iz iste občine je bilo v devinsko - nabrežinski občini 17, v zgoniški 3, v repentaborski 1, v dolinski 14.

OBČINA ZGONIK

Ob koncu leta 1972 je zgoniška občina štela 1504 stalnih prebivalcev.

V lanskem letu se je naselilo in je pridobilo stalno bivališče 156 ljudi, izselilo pa 51.

V osnovno šole je vpisanih 77 slovenskih in 12 italijanskih otrok, v otroške vrtnice 40 slovenskih in 16 italijanskih otrok.

Rojstva: Rodilo se je 16 otrok.

Poroke: Luigi Schileo (Prosek - Postaja) in Gabriella Frantki (Slap pri Idriji), Dominik Krevatin (ZG) in Milena Milčič (ZG), Josip Pernarčič (D.N.) in Emilija Gruđen (ZG), Zitoimir Rodela (Dolina) in Grozdana Grilanc (ZG), Marino Kralj (TS) in Ana Marija Guštin (ZG), Renato Savron (TS) in Emilija Milčič (ZG), Zmagoslav Milčič (ZG) in Sonja Doljak (ZG), Božič Grilanc (ZG) in Pierina Manzoni (Reka), Edgard Košta (TS) in Silvana Budin (ZG), Šrečo Živec (ZG) in Bruna Kaiser (TS), Srečko Simoneta (ZG) in Milena Škabar (Repentabor), Alojz Furlan (ZG) in Neva Kovac (TS), Bruno Bonech (TS) in Eleonora Markuža (ZG), Aleksij Briščič (ZG) in Nadja Kralj (ZG), Alojz Ferloja (ZG) in Miroslava Praselj (ZG), Alojz Butinar (ZG) in Laura Lazari (ZG), Josip Kukanja (ZG) in Zora Colja (Sežana), Miroslav Briščak (ZG) in Cvetka Šabec (Postojna).

Smrti: Marija Pertot (Devinsčina), Josipina Antončič (Glabrovec), Alojzija Briščič (Briščiči), Franciška Milčič (Glabrovec), Ivana Mokole (Glabrovec), Ivana Milčič (Salež), Bruno Škerk (Samotarca), Gruđen Josip (Samotarca), Ivan Kralj (Glabrovec), Karolina Pipan (Samotarca), Alojzija Purčič (Repnič), Alojz Grilanc (Zgonik), Marija Terčon (Prosek - Postaja), Janko Milčič (Zgonik).

Občina Repentabor

Ob koncu leta 1972 je občina štela 729 stalnih prebivalcev. Naselilo se je in pridobilo stalno bivališče 49 ljudi; izselilo pa 27.

V terek na TV Ljubljana

Oddaja o Tržaškem partizanskem zboru

V okviru redne oddaje »Diagonale«, bi bo na programu v terek, 27. februarja ob 20.30, bo ljubljanska televizija predvajala prispevek o ustanovitvi slovenskega Tržaškega partizanskega pevskega zbora. Oddaja so posneli ob ustanovnem občnem zboru v Trebčah, pripravila pa jo je tržaški dopisnik RTV Ljubljana Ivo Vajgl.

Ker ima zbor v terek vajo, bodo lahko vsi pevci sledili oddaji v Bazoviškem domu.

Darovi in prispevki

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB NA KONTVELU

Namesto cvetja na grob Amalije Stoka (Markčeve) darujejo Marica Starčeva 2000 lir, Ema Stoka (Zimeta) 2000 lir, Vida Menuci 2 tisoč lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V KRIŽU

Marija Tortul (Opčine, Ul. Dobroberd 3) daruje 10.000 lir. V spomin pok. Jožef Sedmak darujejo Giulio Zerjal 2000 lir, Žiži Bogatec 2000 lir, Pjerina Sučič 1500 lir, Ivana Strgonšek 1500 lir.

V spomin pok. brata Guernia darujejo Pjerina Sedmak (Ljubljana) 5000 lir.

V spomin pok. Marice Sedmak darujejo Gilda Košta 3000 lir, Marica in Vinko Sirk 5000 lir, družine Settimo in Semiero (Trst) 15.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB V BAZOVICI

Anica Krizmančič (Štefanova) daruje 10.000 lir in Josip Cufar (Čufarjev) 20.000 lir.

ZA SPOMENIK PADLIM V NOB IZ SKEDNJA S KOLONKOVCA IN OD SV. ANE

Do četrta, 1. marca je čas za prijavo za nagradno tekmovalno mask. Prijavitelj se je treba na Opčinah v gostilni pri Sklausu ali Veto.

Otroci bodo sodelovali letos prvič v sprevedu. Zbrali se bodo ob 13.20 na dvorišču Prosvetnega doma, od koder bodo krenili v spremstvu na Pikelc, kjer bodo postavljeni na čelo povelja.

Koliko truda je bilo treba, da se je pripravilo tako bogato pustno slavlje! Vse bo pozabljeno, ko bodo

di Krizmančič (Bazovica) 5000 lir.

V počastitev spomina pok. Sonje Hrovatin rok. Čok daruje Emil Gombač (Lonjer) 1500 lir.

V počastitev spomina pok. Ivana Glavine darujejo Bijanka in Vilko Batič 1000 lir.

Ob izpolnitvi prijavnice za vstop v zbor darujejo pevci:

Angel Šuber (Opčine) 1000 lir, Marino Doban (Trst) 1000 lir, Vladimir Kalč (Gropada) 500 lir, Rudi Petarso (Boršt) 500 lir, Albert Mihalič (Draga) 1000 lir, Franc Resinovič (Trst) 1500 lir.

Kot podporni člani darujejo: Giorgio Rossetti (Trst) 5000 lir, Virgilj Maver (Lonjer) 312 5000 lir, prof. Andrina Apollonio (Trst) 10.000 lir, sen. Paolo Sema 10.000 lir, Arturo Calabria 5000 lir, Oskar Vatrovec (Trst) 5000 lir, Jan Godnič (Zgonik) 5000 lir, Danilo Turk (Trst) 5000 lir, Oskar Kalc (Gropada) 10.000 lir, Argeo Babič (Gropada) 3000 lir, Cvetko Slapnik (Dom-pod) 2000 lir, Silverster Rauber (Opčine) 16.000 lir, Alfred Švangelj (Trst) 1000 lir, Pietro Korbatič (Trst) 2000 lir.

V počastitev spomina ob 10. obletnici smrti očeta Mihaela Žagarja iz Bazovice daruje sin Frane 2000 lir.

ZA NOVI KULTURNI DOM NA PROSEKU - KONTVELU

darujejo Josip Ferloja 10.000 lir, Pepi Čuk 5000 lir, Ivan Ban 5000 lir, Josip Verša 5000 lir, Rino Husu 5000 lir, Stanko Starč 5000 lir, Leopold Kapun 5000 lir, Leopold Vatrovec 5000 lir, Danilo Ukmar 5000 lir, Slavko Likša 5000 lir, Vladi Ukmar 5000 lir, Stojan Lisjak 5000 lir, Danilo Kocman 5000 lir, Milan

Osnovno šolo obiskuje 36 slovenskih in 9 italijanskih otrok, v otroškem vrtcu pa je 25 slovenskih in 8 italijanskih otrok.

Rojstva: Rodilo se je 11 otrok.

Poroke: Milan Ravbar (Repentabor) in Ljubica Guštin (RP), Srečo Simoneta (ZG) in Milena Škabar (RP), Darij Mohorovičič (Dolina) in Marija Suc (RP), Žarko Škabar (RP) in Draginja Škrbo (Banjaluka), Claudio Pavlovich (TS) in Nivea Paiero (RP).

Smrti: Anton Guštin (Col), Alfonz Škabar (Repen), Silverster Kralj (Fer-

strokovno podkovani ljudje. Iz predavanj, ki so bila sicer precej izčrpana in v katere je tudi občinstvo (žal premalo mladine) poseglo s svojimi vprašanji, so izstopale sledeče ugotovitve in priporočila: kljub vsem velikim težavam, nerazumevanju in tudi apatičnosti, s katerimi se danes srečujejo posamezniki, družina in narod, tako da je njihov obstoj in razvoj precej v nevarnosti, naj se gojijo in overdnitijo predvsem človeške kvalitete tako posameznika kakor naroda. Naj se upošteva človekova izvirnost in nepovljivost v času in prostoru ter naj se skuša na primeren način zadostiti človeškim duševnim in telesnim potrebam.

Učiteljsstvu, ki je predavanja organiziralo in vodilo, se stari iskrno zahvaljujejo ter priporočajo, da tudi v bodoče nadaljuje s podobnimi pobudami.

Vašcan

OBVESTILO

KRAŠKI PUST 1973 - OPČINE PUSTNI TEDE

Obveščamo občinstvo, da opinski gostilničarji sodelujejo v pustni prireditvi s posebno kraško kuhinjo (jota, klobase, ajdova polenta, kisla repa, zelje, štraupe, krofi, fanclji, jecmen itd.).

Vabimo občinstvo, da si privoščijo vsaj enkrat v letu v tem veseljem času pristno hrano naših prednikov!

Sporod sodelujočih gostiln:

Ponedeljek, 26. t. m. - Gostilna PRI SKLAUSU

Torek, 27. t. m. - DRUŠTVENA GOSTILNA

Sreda, 28. t. m. - Gostilna PRI SIMONČU

Četrtek, 1. marca - Gostilna PRI FABICU

Petek, 2. marca - Gostilna VETO

Odbor za kraški pust 73

netiči, Anton Škabar (Repen), Jožef Lazar (Repen), Ivan Škabar (Repen), Anton Guštin (Repen), Pavel Štok (Col), Josip Guštin (Col), Rozalija Krizman (Col).

V Križu zanimiva vzgojna predavanja

Kot je v navadi že nekaj let smo imeli prejšnji teden (15., 16. in 17. t.m.) v prostorih osnovne šole »Albert Sirk« v Križu tri vzgojna predavanja. Posredovali so nam jih strokovnjaki prof. Ivan Theuerschuh o temi »Vzgoja današnje mladine je vedno težja«, nato prof. Maks Šah o oblikovanju narodne zavesti v sklopu celotnega vzgo

OBISK PARLAMENTARNE DELEGACIJE KPI NA GORIŠKEM

Bremena vojaških služnosti hromijo gospodarstvo Furlanije-Jul. krajine

Župan Jarc je v Doberdolu seznanil parlamentarce z omejitvami na Krasu - Obisk Tržica, Italcantieri in Gorice

Parlamentarna delegacija KPI med pogovorom na gorškem magistratu

Prav v zadnjih tednih so vojaške oblasti z dekretom razširile pogoje vojaških služnosti na Krasu ter s tem oškodovale občine Doberdob, Sovodnje, Zagrad, in Fogliano. Z novimi omejitvami se je površina služnosti zvišala od 8 na 9 kv. km, kar predstavlja eno tretjino površine občine Doberdob. To vest je v petek zvečer v svojem sporočilu sporočil predsednik odbora za revizijo vojaških služnosti, doberdolski župan Andrej Jarc, ko je komunistično parlamentarno delegacijo seznanjal s hudimi služnostnimi bremenami in pri tem nazival tudi vse pobude, da bi jih omilili.

Srečanju v občinski knjižnici so prisostvovali poslanca KPI D'Alessio in Ballarin, deželni svetovalec KPI Bergomas, Zorzenon in Rizzi, doberdolski občinski odborniki in svetovalci, župana iz Romansa in Fogliana, ki sta člana odbora, predstavnik ACLI iz Tržica in drugi.

Namen srečanja je opisal deželni svetovalec Zorzenon. Dejal je, da

Nagrade Primorskega dnevnika
BARVNI TELEVIZOR
JE PRIŠEL V GORICO

V uredništvu Primorskega dnevnika v Trstu so včeraj izrekli nagrade v okviru nagradnega natečaja Primorskega dnevnika za tiste naročnike, ki so plačali celotno naročnino na časopis. Zrebo je bil zelo naklonjen tudi naročnikom na Gorškem, saj je prvo nagrado barvnega televizorja prejela naša dolgoletna gorška naročnica Karla Kumar, za razne druge nagrade pa so bili izbrani še prof. Boris Mašera in dr. Gorica, Trg Battisti 3, Jože Lavrenčič iz Vrha in Roman Butkovič iz Sovodnje, Ul. Ex Impero.

Popoln seznam izbrancev je objavljen na tržiški strani.

bo delegacija ob zaključku svoje bivanja preučila položaj naše dežele, ter s primernimi pobudami skušala vplivati v parlamentu, da bi rešili odprta vprašanja. Parlamentarna delegacija se je v petek srečala s predstavniki tržiskega odbora in z delavci Italcantieri.

Andrej Jarc je komunistična parlamentarce navedel vse akcije, zlasti od 1966, dela dalje, ko so vojaške služnosti predstavljale eno izmed poglavitnih ovir za izbiro lokacije protisihotrota na Krasu in s tem tudi oviro za mirno sodelovanje na visokem znanstvenem nivoju. Na vladni ravni so si prizadevali doseči pravično odškodnino za škodo, ki jo povzročajo tanki. Opozorili so javnost na odločitve vojaških krogov, da položijo na Krasu atomske mine ter se odločili za celo vrsto ukrepov, ki naj pripravijo oblasti, da bi upele zmanjšati služnostna bremena. S tem namenom so župani in sindikalisti obiskali predsednika Berzantija in predsednika Ribezija, ter od njih zahtevali skidanje deželne konference o vojaških služnostih. Za vprašanje so zainteresirane široke ljudske plasti s pomočjo nabirke 15.000 podpisov.

Rezultat celotne akcije so bili deželni predlogi vladi, vendar jih vojaška oblast ni upoštevala, toliko je res, da so prav v zadnjem času služnosti razširili na nova področja.

Ker omejitve, ki izhajajo iz vojaških služnosti na Krasu, onemogočajo gospodarski napredek njegovega prebivalstva, ki je slovenske narodnosti, predstavlja takšna politika neposreden napad na življenjske interese slovenske narodnosti skupnosti ter širše interese prebivalstva naše dežele, je svoj govor zaključil župan Jarc, obenem pa se je že vnaprej zahvalil delegaciji za pomoč, ki jim jo bo nudila pri premagovanju težav.

Poslanec D'Alessio je posredoval obsežno informacijo o dosežanih korakih ter omenil predložitev štiri zakonodajnih osnutkov (KPI, PSDI in KD), ki naj odpravijo služnostna bremena. O njih bi morali razpravljati v komisiji, jih združiti in enoten osnutek predložiti v parlamentu. V zadnjem tednu pa je vlada proti vsem pričakovanjem

GORIŠKI DNEVNIK

V PETEK V DVORANI POKRAJINSKEGA SVETA

Naponi sindikalne federacije za izvajanje reform v državi

Uvodno poročilo je imel sindikalist Achille Colautti - Elio Zuliani ožigal odstopnost delodajalcev in predstavnikov oblasti

Voditelji enotne sindikalne federacije so sklicali v petek zvečer konferenco, na kateri so prikazali sedanja sindikalna stališča o obnovi delovnih pogojev, ki so neločljivo povezana z reformami, za katere se sindikati odločno zavzemajo, sedanja vlada pa jih ne izjavi. Podane teze so bile zelo zanimive, vendarle so tu manjkali sosesedni, t. j. zastopniki delodajalcev in glavni predstavniki krajevnih uprav. To je ugotovil tajnik CGIL Zuliani, ki je dejal, da predstavnik oblasti hitijo na vabila Rotary kluba in Zveze industrij, na sestankih sindikatov pa jih ni. Kljub temu pa ima enotna sindikat velika moč, je ugotovil tajnik Delavske zbornice.

Dolgo uvodno poročilo je imel Achille Colautti (CISL). Prikazal je dolgo borbno sindikatov in delavskega gibanja za doseg delovnih pogojev, dolgo prizadevanje za doseg nove pogodbe za kovinarje. Tu je prišlo do popolnega nesporazuma med sindikati in delodajalci. Ti krivijo sindikate, da hočejo zrušiti italijansko ekonomijo in v tem jih podpira tisk v rokah industrijcev. V resnici pa je položaj italijanskega delavca še vedno slabši od onega v drugih evropskih državah, kljub temu da imamo v naši državi evropske cene.

Colautti je še omenil zahtevo po

reformah. Stanovanj je premalo, delavski prevozi so slabi, zdravstvo in socialno zavarovanje sta zastarela. Treba je izvajati reforme, ki jih je parlament sprejel v prejšnjih letih.

Na sestanku so bili prisotni številni sindikalni voditelji, poleg njih pa nekaj javnih uradnikov, tako podpredsednik pokrajine Waltritsch, pokrajinska svetovalec Cian in Lugnani, predsednik upravnega sveta mestnega podjetja Marin, občinska svetovalka Bigi - Pirella. V debato je poseglo nekaj delavcev in sindikalistov. Dr. Cian je dejal, da se bo zavzel, da bi prišlo tudi v sevrni polovici gorške pokrajine do medobčinskega konzorcija za avto-busne prevoze, v tem ga je podprl predsednik mestnega podjetja dr. Marin. Sestanek je zaključil tajnik UIL Bregant.

PSDI za levo sredino v Tržicu

Federacija PSDI se zavzema za ustanovitev popolne levosredinske koalicije v Tržicu in kritizira tisto politično stranko, t. j. socialistično, ki neče take rešitve. To mnenje so izrazili na sestanku pokrajinskega vodstva z zastopniki stranke v Tržicu.

OBISK V OSNOVNI ŠOLI NA NAŠEM PODEŽELJU

Poslopje osnovne šole v Pevmi je zastarelo: občina bi morala potrošiti nekaj milijonov

Notranjost šolskega poslopja bi bilo treba preurediti - Tudi lepši slovenski napis na poslopju bi pristajal - Vsi slovenski otroci iz Pevme in z Oslavja obiskujejo to šolo: kljub temu jih je malo - Z Oslavja jih vozijo v šolo z občinskim šolskim avtobusom

Slovensko osnovno šolo v Pevmi obiskuje devetnajst učencev iz Pevme in z Oslavja. Zaradi majhnega števila šolobveznih otrok so ti strpani v dva razreda. V enem razredu je skupno deset otrok: pet obiskuje prvega, pet drugega. V drugi učilnici pa je skupno devet otrok, trije obiskujejo tretji razred, dva četrti, štirje pa peti razred. Na tej šoli poučuje učiteljica Petra Beršanova z Oslavja in Dora Schiff - Stacul iz Gorice.

V sredo smo šolo obiskali, da bi se pomenili nekoliko z učiteljicami in z otroci o njihovem življenju. Na žalost niso bile vse učenke in vsi učenci prisotni; precej jih je bilo doma bolnih.

Zakaj tako malo učencev? Učiteljica sta nam povedali, da hodijo v to šolo vsi otroci iz Pevme in z Oslavja. Drugih otrok v teh vaseh ni. Tu se ni razpasla naveda pošiljati slovenske otroke v italijansko šolo. Morda bi se našel še kak fantiček iz okoliške pevskega doma. Morda bo v prihodnjih letih boljše na tem področju, saj obiskuje vrtec veliko otrok.

Drugače je seveda bilo pred prvo svetovno vojno, ko so šolsko poslopje zgradili. Takrat je podgorška občina, v čigar okoliščini spadajo tudi Pevma in Oslavje, zgradila na lepem kraju ob cesti v Pevmi prostorno šolsko poslopje s štirimi velikimi učilnicami. V prvi svetovni vojni so šolo poškodovale granate, leta 1928 pa so jo obnovili. Danes je šola takšna kot se je obnovila pred 45 leti. Murski je starejša in gorška občina bi lahko zgradila novo šolo, ki bi bila na tem temeljito obnovljena. Po sto letih včasih celo zadržajo po smradu. Peči so stare in šolska služkinja mora navsezgodaj metati vanje drva, da bi otrokom bilo toplo, ko pridejo v šolo. V stranicah bi bilo treba namestiti moderne sanitarne naprave. Notranjost stavbe po pred časom prepleskali, treba pa bi bilo prepleskati tudi zunanost stavbe.

Pouk je sedaj v dveh učilnicah; prva je v prvem nadstropju, druga pa v pritličju. V jutranjih urah sije v obe učilnici gorško sonce. V zadnjem delu stavbe sta dve hiši dve zaprti učilnici. Tudi ti dve bi bilo treba prepleskati, ena bi lahko služila učiteljicami v času, ko je v razredu pouk verouka, druga pa bi lahko služila kot telovadnica za šolske otroke.

Ti se v sončnih dneh sicer raje podijo po dvorišču (ko smo jih o-

Tako je danes šolsko poslopje v Pevmi

biskali so pravkar igrali stoč), vendarle je deževnih dni kar precej in marsikatera telovadna priprava v veliki učilnici bi bila dobrodošla.

Šolsko poslopje je nekaj metrov stran od glavne, zelo prometne ceste, tako da ni za otroke nevarnosti. Otroci z Oslavja so letos precej pridobili iz uvedbo šolskega avtobusa. Dolgo let so ga čakali, nato so jih vozili skozi Štamber in so prišli domov zelo utrujeni. Sedaj ne laže zadrževaj morala poskrbeti za njeno temeljito obnovo. Pod to stavbo in včasih celo zadržajo po smradu. Peči so stare in šolska služkinja mora navsezgodaj metati vanje drva, da bi otrokom bilo toplo, ko pridejo v šolo. V stranicah bi bilo treba namestiti moderne sanitarne naprave. Notranjost stavbe po pred časom prepleskali, treba pa bi bilo prepleskati tudi zunanost stavbe.

Pouk je sedaj v dveh učilnicah; prva je v prvem nadstropju, druga pa v pritličju. V jutranjih urah sije v obe učilnici gorško sonce. V zadnjem delu stavbe sta dve hiši dve zaprti učilnici. Tudi ti dve bi bilo treba prepleskati, ena bi lahko služila učiteljicami v času, ko je v razredu pouk verouka, druga pa bi lahko služila kot telovadnica za šolske otroke.

Ti se v sončnih dneh sicer raje podijo po dvorišču (ko smo jih o-

popolnoma nevidne. Nekoč se je na šolskem poslopju med okni pritličja in prvega nadstropja od daleč videl velik napis »Scuola elementare - Osnovna šola«. Morda je bil napis dolocimen obiskovalcem konic na Oslavju na poti in se je našel delavec, ki ga je moral prepleskati. Druge šole pa imajo velike napise. Pravi bi bilo tudi, in s tem zaključimo, da bi šolo imenovali po kakšnem zaslužnem možu slovenske kulturne zgodovine.

MARKO WALTRITSCH

NA POBUDO MLADINSKEGA KROŽKA

V četrtek v Gregorčičevi dvorani Bergantov in Ličarjev koncert

Koncert bo ob zaključku razstave slikarja Vecchieta Na programu dela svetovnih in slovenskih skladateljev

V prostorih kluba »Simon Gregorčič«, na Korzu Verdi 13, se nadaljuje razstava mladega zamejskega slikarja Franka Vecchieta, ki se je rade volje odzval vabilo Mladinskega krožka. Veliko število prisotnih, prejšnji torki pri otvoritvi, nas je presenetilo, da bi za zaključek razstave, ki bo v četrtek, 1. marca, pripravili kulturni večer. Za to priložnost smo povabili k nam dva glasbenika: Huberta Berganta in tenorista Ličarja. Hubert Bergant je pri nas zelo znan, saj slovi kot odlični izvajalec skladb za orgle, kot smo že lahko spoznali pri raznih koncertih, ki jih je imel v Gorici in sploh na Primorskem. Zanimivost tega večera bo v tem, da bomo Berganta slišali v drugačni vlogi kot smo ga navajamo: nastopal bo namreč kot pianist. Prepričani smo, da je Bergant pianist za marsikoga od nas še neznan, in ponuja se nam tako lepa priložnost, da ga spoznamo tudi v tem načinu poustvarjanja. Na programu bodo dela Liszta, Chopina, Rimski-Korsakova, nadalje slovenske narodne in prireditelj Janka Ravnik in 5 samospevov: Josipa Ivavca. Ob spremljavi Berganta bo pel tenorist Ličar, ki je diplomiral na Glasbeni akademiji v Ljubljani in je že sodeloval pri raznih zborih kot solo pevec ter pri ljubljanski Operi. Imel je tudi številna snemanja doma in v inozemstvu, trenutno po-

učuje solo petje na Glasbeni šoli v Sempetru.

Koncert bo v dvorani kluba »S. Gregorčič« s priletom ob 20.30. Glasbeni večer bo torej zelo privlačen za ljubitelje glasbe in za široko publiko.

Rojstva, smrti in poroke

ROJSTVA: Chiara Tassin, Laura Giovannini, Cinzia Lenardi, Diego Sognasoldi, Sarah Cossar, Eleonora Peressini, Giovanna Rosini, Antonio Causi.

SMRTI: upokojenka 60-letna Klara Grilj, gospodinja 75-letna Alojzija Korsic.

OKLICI: učiteljica Emiliana Di Nato in učitelj Gaetano Valenti, uradnica Luciana Meroi in obrtnik Gino Boro.

POROKE: gospodinja Lina Tursin in delavec Gigio Ventura, bolničarka Claudia Drago in izvedenec Antonio Tarondi, uradnica Maddalena Medoet in elektricist Claudio Domini, univerzitetna študentka Fabiola Miurin in elektronski programator Marco Bianchi.

DEZURNI ZDRAVNIKI

V Gorici, Sovodnjah in Steverjanu sta danes dežurni dr. Pietro Piculin, Ul. Fanti 9, tel. 8341 in dr. Schürb; za Krmin in okolico je dežurn dr. Venuči.

NA PREDAVANJU V PRIREDBI SPD

Prof. Jurij Kunaver prikazal krasote vrhov in podzemlja v Kaninskem pogorju

Na Kaninu kmalu na razpolago prelepa smučišča - Možnost kompromisa za gradnjo elektrarne v Gornjem Posočju

Predsednica SPD Smetova predstavlja prof. Kunaverja

Predavanja s planinsko tematiko naše ljudi zelo zanimajo. To se je videlo prejšnjo sredo, ko so Gorici in okoliščini do kraja napolnili Gregorčičevo dvorano na Verdijevem Korzu, da bi poslušali ljubljanskega gosta, prof. Jurija Kunaverja, ki je predaval o gorskem in kraškem svetu Kaninskega pogorja. Tokrat so na predavanje prišli tudi »kraški krti«, naši mladi jamarji, ki vneto raziskujejo kraško podzemlje in ki jih je predavanje seveda zanimalo, saj je prof. Kunaver govoril o podzemskih brezih v Kaninskem pogorju.

Profesorja Kunaverja je predstavila predsednica SPD Jožica Smetova in izrazila zadovoljstvo, da prihaja vedno na takšna predavanja veliko ljubiteljev naših gor.

Predavatelj, član planinskega društva Ljubljana - Matica, je priznani geograf in planinec. Dolgo vrsto let je raziskoval podzemski in površinski svet Kaninskega pogorja. Brezna in jame so pokazale pota v kraško podzemlje, ki je na italijanski strani precej raziskano. Skalnno površje v pogorju je zahtevalo pred poslušalci v besedi in sliki, saj kraško škaranje, skavnic, kotli in druge kraške oblike visokogorskega kraja živijo in se razvijajo na svoji poseben način.

Poleg tega je predavatelj prikazal vrsto diapozitivov, z lepimi kaninskimi vrhovi in edinstvenimi razgledi z njih. Kaninsko pogorje prav sedaj

Pokrajinski odbor ANPI vabi vse bivše partizane iz Peči, Rupe in Gabrij, da se udeležijo seje za ustanovitve

SEKCIJE ANPI NA PEČI

Sestanek bo v gostilni »Pri Bajti« na Peči 3. marca ob 20. uri. Seje se lahko udeležijo tudi prijatelji bivših partizanov.

Slovensko prosvetno društvo »Danica« iz Sentvidla na Korškem bo imelo v dvorani Katoliškega doma v Goricah dne 25. februarja ob 16. uri

KONCERT

na katerem bo nastopil mešani pevski zbor ter instrumentalno vokalni ansambl »Korolani«. Vsi prisrčno in toplo vabljeni!

doživlja novo obdobje človekovega zanimanja za njegove slikovite in obsejne gorske planjave, s čimer se samo obnavlja že v stoletja staro izkoriščanje njegovih naravnih bogastev. Številni so še ostanki nekdanje človeške prisotnosti, med njimi so posebej pomembna krajevna imena, ki se ne smejo izgubiti. Posebej je še prikazal lepote dolin v podnožju Kanina, t. j. Trentarsko, Koritiško, Soško in dolino Predela.

Predavatelj je tudi prikazal nove smučarske zaprave, ki se gradijo na Kaninskem pogorju. Tu bodo na razpolago ljubiteljem zimskega športa že v prihodnjih letih prekrasna smučišča, do katerih je bil sedaj dostop nemogoč. Prav tako je prof. Kunaver omenil možnost kompromisne rešitve za gradnjo jezera in elektrarne v Gornjem Posočju.

Po predavanju se je razvila živahna diskusija, v katero je poseglo več ljubiteljev naših gor.

Spremembe parkiranja taksijev na Korzu

Sklep občinske uprave o spremembi parkirnih taksijev v Ul. Diaz in na Korzu je povzročil nezadovoljstvo taksistov. Zlasti jih ne zadovoljuje nova uredba režima na Korzu, kjer je občina dovolila parkiranje treh taksijev na pločniku, ostale, skupaj 9 prostorov, pa hoče razmestiti na cesti od Appliana do kina Corso. Sforzi so dejali, da je odmerjen prostor na Korzu prevelik in bi se zadovoljili še s tremi prostori na pločniku, kar bi dopuščalo možnost izkoriščanja parkirnega prostora na Korzu za osebne automobile.

Vprašanje parkiranja taksijev je nastalo, odkar so nekateri lastniki javnih lokacij zbrali podpise ter se priklonili na občini češ da jim škoduje parkiranje na pločniku. Kakor se zdi, je sprememba v parkiranju pravila v nezadovoljstvo ostale trgovce na Korzu, kjer se z novimi omejitvami zmanjšuje parkirni prostor za kupce in s tem tudi možnost za sklepanje kupčij.

Jutri v Gorici seja pokrajinskega sveta

Jutri zvečer ob 18.30 bo v Gorici redna seja pokrajinskega sveta. Na dnevnem redu imajo vrsto interpelacij in predlaganih resolucij. Med najvažnejše spada resolucija, ki nasprotuje uvedbi policijskega pripora, ki ga zagovarja sedanja Andreottijeva vlada. Med donanimi točkami prejšnjemu dnevnemu redu sta dve, ki določata denarne prispevke podpornim ustanovam in otroškim vrtcem. Razpravljali bodo tudi o sklepih, ki se tičejo imenovanja novega poverjenega.

Kino

Gorica

VERDI 15.15-22.00 »Non si serviva un paperino«. F. Bolkan in T. Milian. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

CORSO 15.00-22.00 »Il richiamo della foresta«. C. Heston in M. Mercier. Barvni film.

CENTRALE 15.00-21.30 »Per amore o per forza«. M. Mercier in C. Giuffrè. Barvni film. Mladini pod 14. letom prepovedano.

MODERNISSIMO 15.00-22.00 »Fiorella la vacca«. G. Moschin in E. Autin. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

VITTORIA 15.00-22.00 »Il tuo vizio è una stanza chiusa e solo io ne ho la chiave«. E. Fenech in A. Strindberg. Barvni film. Mladini pod 18. letom prepovedano.

Tržič

AZZURRO 14.00 »Più forte, ragazzi«. Terence Hill, Bud Spencer.

EXCELSIOR 14.00 »Joe Valachi, i segreti di cosa nostra«. Barvni film. PRINCIPE 14.00 »Il richiamo della foresta«. Barvni film.

MARCELLIANA 14.30 »Silvestro e Gonzales«. Barvna risanka.

S. MICHELE 14.00 »Silvester's story«. Barvna risanka.

Nova Gorica

SOCIA »Jaz žena«, danski barvni film — ob 16., 18. in 20.

SVOBODA »Pregršni vikar«, švedski barvni film — ob 16., 18. in 20.

DESKLE »Maria Stewart«, angleški barvni film — ob 17. in 19.30.

RENCE »Vdova Couderc«, francoski barvni film — ob 15. in 19.

PRVACINA Prosto. SEMPAS Prosto. KANAL »Sestanek z nečastnim«, ameriški barvni film — ob 16. in 20.

DEZURNA LEKARNA V GORICI Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna D'Udine, Trg sv. Franciška 4, tel. 2124.

DEZURNA LEKARNA V TRŽICU Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alla Salute, Ul. Costulich, tel. 72480.

KMEČKA BANKA

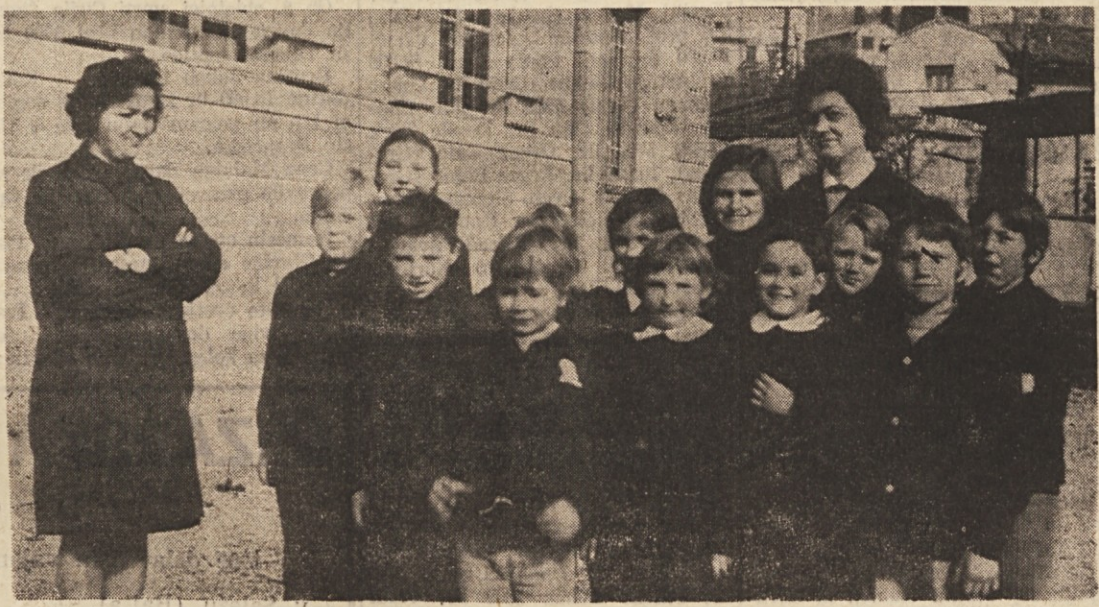
USTANOVLJENA LETA 1909

GORICA - Ul. Morelli 14

Tel. 2206 - 2207

VSE BANČNE USLUGE

MENJALNICA

Otroci iz Pevme in z Oslavja so se med odmorom slikali na šolskem dvorišču z učiteljicami

ZANIMIVA IN POTREBNA RAZPRAVA JANKA LIŠKE

Politično, vzgojno in književno delo pisatelja Jožeta Pahorja

Razprava je izšla v XI. in XII. letniku «Prispevkov za zgodovino delavskega gibanja»

Čas hiti z nebrzdano naglico. Sledi si dogodek za dogodkom in politika v preteklost to, kar se je zgodilo včeraj in predvčerajšnjim. In z dogodki nam tonejo v sivi noči pozabljeni tudi osebe, ki so nekoč bile v središču dogajanja, včasih celo važnih in usodnih dogodkov. Ali ni ena izmed teh osebnosti tudi Jože Pahor, politični, vzgojni in kulturni delavec, naš rojak, ki je pred devetimi leti, 1. septembra 1964 umrl v Ljubljani. Še tisti, ki smo ga poznali in z njim občasno sodelovali, ga nismo prav poznali. Morda tudi zato, ker je njegov čas bil razbit v razdobju z dvema vojnama in z zametavo okolja v katerem je živel, t. j. zdaj tam razvijal svojo dejavnost. Zato moramo biti hvaležni Janki Liški, ki je v članku «Politično, vzgojno in književno delo Jožeta Pahorja» postavila pred nas celoten lik tega našega organizatorja in pisatelja, ki ga je bil bi vsi poslanci Virgilij Šček označili kot močno osebnost. Liškova razprava je izšla v XI. in XII. letniku «Prispevkov za zgodovino delavskega gibanja», za leto 1971-72, ki jih izdaja Institut za zgodovino delavskega gibanja v Ljubljani. V istem zborniku je izšla tudi razprava Jožeta Pahorja «Elz bojev slovenskega učiteljstva za neodvisnost». Pokojni Pahor obravnava v tem delu dobo od 1926 do 1930, ko je učiteljstvo bojevalo za statusno neodvisnost od strank, ki so vselej izkoriščale slovenskega učitelja v svoje strankarsko - politične, večkrat tudi protiljudske namene. Tudi v tem boju je imel Jože Pahor eno izmed vodilnih vlog. Toda o tem pozneje.

V pričetku stoletja, ko je z uveljavljanjem splošne volilne pravice postalo delavstvo s svojo socialno-demokratsko stranko močan politični dejavnik, se je tudi med slovenskim učiteljstvom uveljavila misel, ki jo je napisal «Učiteljski tovariš» že leta 1907: «Nismo mi li-beralni, ne klerikalni učitelji, smo slovenski učitelji. Dovolj je lake političnim strankam. Pustimo jih, ker nam ne privoščijo niti olupkov. Učiteljstvo naj se pripravi, da ne bo vršilo več službe podajaca, ampak da zastopa stanu vredno po-leg skupnih narodnih tudi stanov-ske koristi». Mladi Jože Pahor je bil med tistimi, takrat redkimi, ki se je pogolblji v študij socialne vede in že leta 1910 ga najdemo med sotrudniki Naših spiskov, ki jih je izdal dr. Henrik Tuma. Pahor pa je širil krog somišljenikov, da je napredna misel na-čelo napredoval. Medtem, ko je spričo razmer na Kranjskem Canjarku Jernej v Hlapecu resignirano zapustil boj ob strani brez-pravnega ljudstva, so v Sežani spomladaj 1913 izvolili izodora okrajnega učiteljskega društva, zmagali socialisti, izvolili za pred-sednika Alojza Hreščaka, za knjiž-ničarja okrajnega učiteljskega društva pa Jožeta Pahorja. Nasled-nje leto (marca 1914) je zmagala socialistična opozicija tudi na občnem zboru slovenskega učiteljskega društva za Trst in okolico.

Po prvi svetovni vojni se je Jože Pahor pridružil levici socialistične stranke. V Sežani je poleg podružnice Ljudskega odra in Kmetijske zadruge ustanovil tudi krajevno organizacijo Komunistične stranke. Sicer pa je v tej dobi Pahor deloval kot publicist in sprva (1919) kot sourednik tednika «Nijava», ki jo je izdal Višji kulturni svet, kasneje pa od oktobra 1921 do oktobra 1. avgusta 1926 kot urednik glasila Zveze slovan-skih učiteljskih društev v Italiji («Učiteljskega lista»). Po odhodu Jo-sipa Ribičiča pa je Pahor ure-dil še zadnja dva letnika (1924-25 in 1925-26) mladinske revije «No-vi rody».

Januarja 1923 so bili aretirani trije učitelji: Jože Pahor, Alojz Hreščak in Jože Malalan. Prva dva so zasliševali skoraj dva me-seca pod obtožbo, da vodita vele-zidniško gibanje za priključitev Primorja k Jugoslaviji in zaradi «slovenskega boljševizma». Zaradi pomanjkanja dokazov sta bila v marcu izpuščena iz Coronea. Toda službe nista mogla več nasto-piti. Takrat se je Jože Pahor pre-selil v Trst, kjer je postal policijski tajnik Zveze slovenskih učiteljskih društev. Presegalo bi okvir tega članka, če bi pisal o delu in pomenu te Zveze, vendar moram razložiti zvezo med delom in pre-lomnega značaja. Z uvedbo Gen-tilijeve reforme, z odpuščanjem u-čiteljstva, z izstopi tistih, ki so ti-kloni pritisku, se je število član-stva leto za leto krčilo. Leta 1923 je bilo v učiteljskih društvih 716 članov, toda na koncu leta se je, po uveljavitvi Gentilijeve re-forme, znižalo na 569. Dve leti kasneje je to število padlo na 496 članov. Ti preostali niso klecnili: na zadnjem delegatskem zboro-vanju (1925) so sklenili, da pre-trže članstvo vse vezi z dezertirji in da bodo izstopi iz organizacije, nima več povratka vanjo. Tako so najbolj zvesti moralno neporazni dočakali naslednjega avgusta (1926) razpustitev učiteljskih društev in same Zveze.

Izvajanje Gentilijeve reforme je bilo takrat v polnem razmahu in le redki so bili učitelji, ki niso bili preganjeni in razpršeni po vseh delcih Italije ali pa odpu-ščeni. Ti poslednji so se zatekli v Jugoslavijo. Tu se začela tu-ži nova doba življenja Jožeta Pa-horja, ki se je, kakor tudi ostalo primorsko izseljeno učiteljstvo, pri-ključil, zvest načelom, ki so ga vo-dile vse življenje, ravnokar zapo-četemu deklaracijskemu gibanju slovenskega učiteljstva (Postanku in razvoju tega gibanja je posveče-na že prej omenjena). Pahorjeva razprava «Elz boja slovenskega u-čiteljstva za neodvisnost». Dekla-racijsko gibanje se je pričelo že prej: učiteljska društva iz Mezi-cre, Slovenj Gradca in Marenberga so ga sprejele že leta 1925. Kot vodilo za vsa učiteljska društva v Sloveniji pa je postalo, ko je bi-la sprejeta junija 1926 na Pokra-jnski delegatski skupščini v Celju.

«Deklaracija izhaja iz spoznanja, da nazorska in politična enotnost nista realni, toda učiteljski stan ima skupne duhovne, socialne in pravne interese, zato obsoja do-todanj statusno politiko Udruga-jugoslovanskih učiteljev ter se za-vzema za enotno stanovsko orga-nizacijo, kjer bodo zajamčena svo-boda mišljenja in vesti, medseboj-na strpnost in izključeno sleher-no duhovno nasilje. Zavzema se za

riša in pedagoško revijo Popotnik, kjer se je zlasti zavzemal za uči-teljsko samozbraževanje. Leta 1928 so ustanovili na pobudo mla-dinskega pisatelja Oskarja Huda-lesa, prc sem pa po prizadeva-nju Jožeta Pahorja, založbo Mladinska matica izdala le serijo v napre-dnem duhu napisanih mladinskih knjig, a že naslednje leto je pri-šla na Pahorjevo pobudo Mladin-ska matica izdajati mladinsko re-vijo «Naš rody», ki je pod uredni-štvom Josipa Ribičiča dosegla za takratne razmere rekordno število 41.000 naročnikov.

Režimski pristaši, nasprotniki de-klaracijskega gibanja pa niso mi-rovali, temveč so kljub poizkusom raznih uglednih tovarišev, med nji-mi Josipa Ribičiča, da se napetost v učiteljski organizaciji ublaži in uvedejo demokratične metode, se-želi po nemoralnih sredstvih. Uči-teljski tovariši je objavil članek v katerem je bilo rečeno, da so ne-kateri učitelji Primorci prinesli iz Italije v organizacijo način de-la primeren za razmere pod fa-šizmom, a nevaren za Jugoslavijo. Od tod do demunciacije ni bil dolg korak. Nekdo je javil ljubljanski policiji, da sta Hreščak in Pahor vodila sestanek učiteljev - komu-nistov na Kumu. Na to ovačbo sta bila oba aretirana (13. III. 1930) a po treh dneh izpuščena, ker ji-ma ni bilo klub preiskavam na domu in v šoli nič dokazano, na Kumu pa, kjer je res bil sestanek levčarjev, nista bila. Toda osta-la sta pod policijskim nadzorom.

Jože Pahor je moral na namig policije odstopiti od mesta podpre-sednika Organizacije jugoslovan-skih emigrantov, ki jo je pomagal ustanoviti že tri leta prej.

Velika preizkušnja osvobodilne borbe poveže Jožeta Pahorja v dve smeri: v skupino učiteljstva OF in v skupino književnikov. Tu di njemu ni bila prihranjena are-tacija in prisilno bivanje v be-logradističnem delovnem taborišču v Ribnici. Po končani vojni se v- ne Jože Pahor v Trst. Tu je Po-krajnski narodnosvobodilni od-bor imenoval za referenta za sol-ke gibanja. Sestavljen je tudi pri-povojni abecednik «Naša beseda». Tudi čitanko za 3. in 4. šolsko le-to «Svobodna pota» je sestavljal Pahor (Liška te knjige ne omenja). S pokojnim Zorkom Jelinčičem je ustanovil Gregorčičevo založbo, ki je izdala prvi koledar in še kako knjigo. Pahor je pisal tudi za Primorski dnevnik; od osme števil-ke naprej pa je urejeval otroško prilogo dnevnika «Mlada svoboda» (Liška navaja v svoji razpravi napaka ime Mlado jutro). Ureje-val je tudi Vestnik Slovenske pro-svetne zveze, kateri je bil prvi predsednik in je kot organizator in predavatelj mnogo pripomogel k obnavljanju ljudsko - prosvetnih društev. Utrip povojnega zaleta pri obnavljanju vsega našega kul-turnega, političnega in gospodar-skega življenja je bil za zrahljano

Pahorjevo zdravje premočan. Po dveh letih, ki sta bili, kot pravi Pahor sam v svoji avtobiografiji, najbolj naporni v življenju, se je umaknil v pokoj. Vendar se tudi v Ljubljani ni povsem »dtegnil« javnemu življenju, a doživel je nove udarce, ki so ga še najbolj boleli, ker so prišli nezasluzeni in zato krivični iz lastnih vrst. Dolgoletni dosleden borec je gradil vso svojo socialno - politično orien-tacijo na humanizmu in etičnih vrednotah, zato niso bile zanj so-cializem le politične pridobitve re-volucije in deklaracije za družbe-no življenje po marksističnih načeli; zanj socializem ni le boljša življenjska raven, temveč je Pa-hor menil, da bodi bistvena zna-čilnost nove družbene ureditve pri-zadevanje za socialistično moralo in ravnanje po njej.

Prav zato zasluži Pahorjeva ose-bnost in njegovo politično delo ve-čje priznanje, kot ga je bil dele-žen v svojem življenju.

DRAGO PAHOR

SREČANJE «MALIH ODROV» V NOVI GORICI

Sklenjen je prvi krog

Pionirsko delo novogoriških gledališnikov z Jožetom Babičem na čelu - Letos kar pet mladih slovenskih avtorjev - V drugem krogu tudi Stalno slovensko gledališče

Pravilno ugotavlja Bojan Štih v gledališkem listu Primorskega dramskega gledališča, da «je maljho in mlado slovensko mesto, 'provincia', začelo z goriškim srečanjem malih odrov novo korekcijsko kulturno - politično dejavnost». Pravim pra-vilno, ker je temara prav Nova Gorica s svojimi upravitelji ter ne nazadnje s svojim močnim gospo-darskim zaledjem, dal najbolj ja-sen pa tudi najoprijemljiviši zgled, kako se da, tudi v taki 'provinci', oziviti in razviti gledališko dejav-nost in jo podpirati. Podpirati na-zvoter in nazven. Najprej z za-vestjo, da Nova Gorica potrebuje profesionalno gledališče, dalje s smi-selnimi izbranimi repertoarjem zme-rne sodobne smeri ter ne nazadnje s prav posrečeno gledališko akti-vizacijo vseh občanov, predvsem mla-dih, ki radi obiskujejo mlado gle-dališče in ga tudi podpirajo.

Sodeč po vsem tem, se mi zdi, da odločitev goriških gledališnikov in njihovega umetniškega vodje Jo-žeta Babiča, ki je pred letom dni in več dal pobudo za goriška sre-čanja malih odrov iz se v to rodo-vito idejo zagnal s tako silo in ho-tenjem, ki je lastno Babiču in drugim pionirjem našega medvojnega in povojnega gledališča, ni bila le stvar naključja, trenutnega nav-diha, kot se temu pravi. Prepričan

sem, da je ideja dolgo tlela, skoraj dokolčno realizirala pa šele ob ve-dno večjem spoznanju, da tudi slo-vensko gledališče pričena iskati svoj sodobnejši izraz, tako v izbi-ri del kot v iskanju novih gledališko izraznih možnosti ter seveda tudi ob ustanavljanju «malih odrov» (za-dnji iz te vrste je eden Herberta Grlica, ki ga je celjsko Ljudsko gledališče ustanovilo prav za goriško srečanje malih odrov).

Že prvo srečanje je obrodilo za-želene sadove. Ideja za prirejanje takega vsakoletnega festivala pa razlikuje mlado gledališko pot. Le-tosnji festival (imenujemo ga raje srečanje, kot je to uradni naziv pri-reditve) pa se v marsičem bistveno razlikuje od lanskega. Predvsem v seznamu nastopajočih gledaliških sku-pin in v avtorjih, ki jih ta gleda-lišča predstavljajo. Medtem ko smo lani na komornem odru novogoriškega sodišča gledali le dva slove-rska avtorja, Jožeta Javorška in Du-šana Janovančiča, se jih letos pre-dstavlja kar pet. Ti so France Forst-nerič, Smiljan Rozman, Dušan Jo-vanovič, Rudi Seligo in Pavle Lu-žan. Že ta podatek zgornjega pri-čala, da se potreba po podpiranju do-mačih dramatičnega kaže vsak dan večja, ne glede na to, če ti avtorji, ki jih gledališča uprizarjajo, zaslu-žijo nadevek «modernega» dra-matika. Druga sprememba pa zadeva odločitev prirediteljev odbora gle-dališča, da ta letošnjem srečanju nastopajo samo profesionalna in izrazito eksperimentalna gledališča (Glej, Pekarna). Ne poznam raz-logov, ki so privedli organizatorje do tega sklepa. Vem pa to, da smo na lanskem srečanju videli nekaj prav posrečenih predstav amate-rskih skupin, zaradi česar bi mo-glo kazalo, da bi člani prireditel-venega odbora goriškega srečanja malih odrov v bodoče resno raz-mislili o tem, o plodnih odnosih namreč, ki se danes bolj kot kdaj-koli pojavljajo med slovenskimi po-klicnimi in ljubiteljskimi gledališči in gledališniki. Kranjski gledališniki so na priliko z zadnjim, letošnjim «Teodom slovenske dramatike» prav posrečeno rešili dilemo: profesio-nalno ali dilemo.

Drugo goriško srečanje malih o-drov se torej naglo bliža koncu. Prvi krog srečanja se je zaključil prejšnji ponedeljek, drugi krog pa se bo pojutrišnjem, v torek. Kaj smo videli v tem prvem krogu no-vogoriškega festivala?

Prvi dan se nam je predstavil mali odri mariborske Drame z de-lom Franceta Forstneriča «Pijani Kurenti». Gre za mladega maribor-skega pesnika, čigar pesniška zbir-ka «Pijari Kurenti» je lani prejela nagrado «Prešernovega sklada». Za-

mirno napisano dramo, ki je vse-binsko opta na domačem folklor-nem elementu — Kurentu, je režiral mladi absolvent AGFT Tone Per-saik, svoj režijski koncept pa je osnoval predvsem na teoriji osvobo-jevalnega gledališča, se pravi gleda-lišča prostega vseh gledališko ma-nierističnih navlak.

Ljubljarska Mala drama je pre-dstavila svojo dokaj uspešno pred-stavo «Naivne lastovske francoskega dra-matika Rolanda Dubillarda, enega najznačilnejših predstavnikov la-boratorijske tehnike novega gleda-lišča. Avtorjevo ime je pri Slovenci-nu novo, kar po pozna drama Mar-guerite Duras, Harolda Pinterja, Ed-warda Albeja, da omenim samo nekatera najbolj znana imena, lahko že sluti, česa se avtor lotiva v svojih delih. Brezclijne akcije, ro-batost vsakdanjega življenja, sestav-ljenega iz malih trenutkov, zgolj vmesne situacije, ki se spretno iz-ogibajo velikih dogodkov, velikih iz-povedi. Tudi domačinski humor, če hočete, predvsem pa čisto preprost dialog, iz katerega dejanje sploh ne rase, ampak, nasprotno, zavira vsak še tako majhen »hudo dogodek, ki bi lahko nastal ob silovitejšem raz-mahu dialoga. Tako je tedaj Dubil-lardov gledališčni in res je treba reči, da je igralski kvartet ljub-ljarske Drame — Jurij Souček (tu-di režiser predstave), Duša Počka-jeva, Dare Valič in Nadja Strajnar — skorajda virtuozno zaigral to, po svoje obrnjeno Beckettovo in Ione-scovo temo o nezmožnosti bivanja.

Weissova «Pesem o luzitanskem strašilu» v izvedbi petih študentov tretjega letnika Akademije za gle-dališče, film, radio in televizijo ni pomenila nič več kot skrbno naštu-dirano petintridesetminutno akade-msko predstavo v študijske namene. Pri tem bi pripomnil le to, da je težko, če že skoraj nemogoče, lo-čiti Weissove poetične političnosti od »luzitanosti«. Njegova «Pesem o luzitanskem strašilu» pogojuje v dejanju eno in drugo. Zavestno lo-čiti oziroma odstraniti (s temeljitim črtanjem besedila) političnost od »čistosti« veselega tistega, kar imenu-jemo človeškost, pa je le prehudo.

Presenetljivo je ugotovila pred-stava Slovenskega ljudskega gledališča iz Celja, ki je dopotovala v Novo Gorico s pravkar nastudirano eno-dejansko Smiljana Rozmana «Zvon-ovci». Kar se nam zdi zanimivega pri tej predstavi, je to, da so Rozma-novi «Zvonovci» vsebinsko sicer še vedno igra s svojim zavestnim ho-tenjem po sporiču, po posredo-vanju reke ideje, vendar pa posta-jajo hkrati element za nova spo-ročila, ki se distancirajo od same-ga besedila, od dialoga in tako go-vorijo novo, bolj govorljivo gleda-li-

COLLEGIUM MUSICUM V KULTURNEM DOMU

Tehnično dovršeno izvežban in muzikalno kultiviran zbor

Beograjski zbor in njegova dirigentka Darinka Matić-Marović sta zapustila globok vtis

Koncert Akademskega komornega zenskega zbora Collegium musicum iz Beograda, ki je bil dne 17. t. m. v Kulturnem domu, je bil brez dvo-ma izredno umetniško doživetje, ka-kršno lahko pripravi samo tehnično dovršeno izvežban iz muzikalno kultivirana pevsko skupina. In ta zbor je. Če se dotaknemo prvega, ne moremo iti mimo dejstva, da je veliko skrbi in prizadevanja na-menjenega glasovni izobrazbi in le-poti petja, ki ga pogujejo čista in-tonacija, pravilna vokalizacija in jas-ra izgovarjave. To je osnova homo-genosti posameznih glasovnih skupin in lepoti celotnega zvoka, ki ga pa v njegovem zborovskem ravnotežju na močnejših dinamičnih stopnjah ne-koliko vzmerni sopranska skupina; v tej se v takih trenutkih pojavijo nekoliko izstopajoče glasovne barve posameznik, ki zlasti ošibijo. Poleg tega so soprani proti ostalim sku-pinam po glasovnem volumnu naj-močnejši in na ff-mestih prevladajo celoto. Sicer pa vprašanje homoge-nosti sopranov, v tem primeru pr-vih sopranov, se pojavlja skoro pri

vseh, tudi zelo dobrih zborih in celo pri profesionalnih, pri katerih so-delujejo večletni stalni pevci. S tem pa ni bistveno okrnjena pevstva in izvajalska kvaliteta zbora, ki je po-leg temeljitega obvladovanja del, pre-ciznosti in enotnosti pokazal v ne-katerih skladbah, kakor na primer v Tajčevičevi (transkr. V. Ilić) Vo-spojte, naravnost bleščečo pevsko spretnost, ki si jo pridobilo lahko le šolani ali izredno izvežbani pevci.

Z ozirom na take sposobnosti zbo-ra je dirigentka lahko zastavila pro-gram, ki ni zahteven le po pevsko-izvajalski plati, temveč terja od zbo-ra tudi globlje oblikovalne kulture. V prvem delu koncerta smo slišali po eno delo C. Monteverdija, A. Cap-leta in Morleya ter za nas najbolj zanimive ustvaritve iz rajstarejših srbske glasbene zakladnice. Zapis leto 1492 V. Ilića, Serbskij kinonik iz leta 1652 neznanega skladatelja v transkripciji D. Stefanovića in Bla-žen muž prav tako neznanega av-torja v transkripciji V. Ilića. Poleg teh še St. Mokranjca Tebe pojem in Marka Tajčeviča Vospojte v tran-skripciji V. Ilića. Drugi del sporeda je obsegal Zagorčette K. Babiča, Pri-morske naprave St. Mokranjca, Čače moj Ivana Matetića - Ronjova, Vi-tolade R. Petrovića in Scherzo in «SCH» D. Gostuškega. Zbor je zak-ljučil s petimi ljudskimi pesmimi, ki so bile povezane v enoten venček, čeprav so predstavljale priredbe raz-nih skladateljev, na način, kakor smo lani slišali pri Akademskem zboru «Krsmanovič» iz Beograda, le da so bile zdaj bolj logično in neupadljivo strnjene.

Če primerjamo zbor z nivojem, ki ga je pokazal leta 1971 v Arezu na mednarodnem tekmovanju, ko je v polifonnem petju prejel prvo na-grado, moramo priznati napredek na področju petja samega, še bolj pa v oblikovalni kulturi. Če smo tedaj za-nali rahel nagib dirigentke k ne-koliko površinski zasnovani učinko-vitosti, smo za tem koncertu zmagali občuten preokret, ki interpretatorko naravnava v globlje pronicanje glas-beno vsebinskega jedra. Na ta na-čin je izoblikovala skladbe skladno z njihovim slogom in pristnostjo poetičnega duha. Njeno znanje, tem-peramentnost in muzikalna zaga-nost so odlike, ki ji priznajo po-ustvarjalno moč za nazorno inter-pretacijo. Ob koncu bi želel še pri-deležiti plejbojevo po II. svetovni vojni ali Tuje hočemo — svojega ne damo». Izvirno sodobno različico stare commedie dell'arte je napisal Dušan Jovanović, ki je v svoje de-lo (lani smo ga gledali na odru našega gledališča) strnil vedro ko-medijsko sproščenost in moderne gledališke težnje in to v smeri res-čistega, totalnega gledališča, kot si ga je zamislil gledališki fantast Artaud.

SERGIJ VERČ

IZŠLA JE NOVA ŠTEVILKA REVIEJE

DAN

IVAN SILIČ

POZIV MLADINI VSEGA SVETA

SOS za našo zemljo

Knjiga, ki nam bo pomagala razmišljati o grozeči nevarnosti in nujnosti varstva prirode

Pod naslovom SOS za našo zemljo in v živahni, večbarvni zma-njji opremi je izšla knjiga, ki po-ziva mladino vsega sveta naj sodeluje pri varovanju okolja. Uvedbo besedo je napisal pok. akademik Jovan Hadži, ki opo-zarja mladino na znane pojave, o katerih se zadnje čase povsod po svetu in tudi pri nas vse več govori. Človek s slabim gospo-darjenjem spravlja v nevarnost naravo z nepremišljenimi posegi ruši ravnovesje in naravi in si sam žaga vejo na kateri sedi. Dim, saje in strupeni plini onesnažujejo ozračje ter ugonablajo rastlinstvo. V vodi se zbira vse več odpadnih in strupenih snovi, ki zastrup-ljajo in uničujejo živalstvo. Morje je vse bolj onesnaženo. Pesticidi

zastrupljajo hrano, ki jo uživa človek. Ta pa iztrelja nekatere živalske vrste, s tem povzroča razmah drugih živih bitij ter kvari naravno ravnovesje. Skratka gre za celo vrsto pojavov, ki ogrožajo naravo, ogrožajo življenje in ob-stoj človeštva. Zato pa znanstve-niki vsega sveta, naravoslovci, kemiki in drugi pozivajo človeštvo naj se pravočasno zavede nevar-nosti, naj začne trezno presojati, kaj grozi človeštvo in naj spro-ži potrebne ukrepe. Ne gre samo za ustanavljanje društev za zaščito narave, ne gre samo za protestna zborovanja, za kongrese, in plačilo škod, gre tudi za kon-kretne akcije.

Ena takih akcij je tudi knjiga SOS za našo zemljo, knjiga, ki poziva mladino naj varuje okolje in jo opozarja na pretečo nevar-nost. Izvirnik knjige je izdal Bru-no Nardini v koprodukciji z mno-gimi svetovnimi založbami. V slo-vensčini je knjigo izdala Mladin-ska knjiga ter se tako pridružila vsem tistim, ki se bore za varstvo narave. Avtor knjige je sicer Alessandro Pacini, tekst pa je prispeval Giancarlo Masini. Poleg besedila so bistven sestavni del knjige ilustracije, ki so celostno-ske, večbarvne in ki na duhoviti in izvirni način seznanjajo mla-de bralce, katerim je knjiga tudi namenjena, s problemi onesnaže-nja in varstva narave. Morda so prav te ilustracije tiste, ki bodo v svoji naravnost drastični obliki opozarjale mladino in jo pripra-vile, da bo začela razmišljati o grozeči nevarnosti in nujnosti var-stva prirode.

Slovensko izdajo te koristne knji-gle je kot prevajalec pripravil A-lojz Sercelje, uredila Breda Kon-te, tehnično pa uredil Marko Re-snik.

Sl. Ru.

Predstavniki društev, vključenih v Slovensko prosvetno zvezo, so imeli v preteklih dneh plodno posvetovanje o tekoči dejavnosti

RADIO VELE VIZIJA

NEDELJA, 25. FEBRUARJA

PONEDELJEK, 26. FEBRUARJA

TRST A

8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 8.05 Slov. motivi; 8.30 Kmetijska oddaja; 9.00 Maša; 9.45 Komor na glasba; 10.15 Poslušali boste; 11.15 Mladinski oder; 12.00 Nabožna glasba; 13.00 Kdo, kdaj, zakaj...; 13.30 in 14.45 Glasb. po željah; 15.45 «Vlak za Srbijo» - rad. drama; 16.45 Ansambel «The Ventures»; 17.00 Sport; 18.00 Popoldanski koncert; 18.40 Glasbeni kotkaji; 19.25 Ital. popevke; 20.00 Sport; 20.30 Sedem dni v svetu; 20.45 Pratika; 22.00 Nedelja v sportu; 22.10 Sodobna glasba; 22.35 Zabavna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.00 Jutrarnja glasba; 9.00 Nesmetne melodije; 10.00 Popularne melodije; 10.30 Istrska folklor; 11.15 Orkester Black; 11.30 Dogodki in odmevi; 11.45 Orkester Organistors; 12.00 Pogovor s poslušali; 12.05 Glasba po željah; 12.35 Zunanje politični pregled; 14.00 Veliko popevk; 15.00 Pisana glasba; 15.30 Plošče; 16.30 Vrstijo se popevke; 17.00 Sosedni kraji in ljudje; 17.35 Glasba po željah; 18.45 Poje Sonja Gabrček; 19.00 Okrogla miza o stanovanjski samoupravi; 19.15 Ansambel Lester Linder; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Parada orkestrrov; 21.00 Sportna nedelja; 21.15 Operna glasba; 22.00 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.00 Jutrarnja glasba; 9.00 Godala; 9.30 Nabožna oddaja; 12.00 Plošče; 13.35 Prenos nogometne tekme med Turčijo in Italijo; 15.35 Kvizi narobe; 16.05 Popolnata z Mino; 17.00 Glasbeno govorni spored; 18.15 Koncert; 19.30 Francosčina na vesel način; 20.25 «Andata e ritorno»; 20.45 Sportne vesti; 21.15 Knjižna oddaja; 21.45 Koncert; 22.15 Nadaljevanje.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 20.30 Poročila; 7.40 Jutrarnja glasba; 8.14 Trije motivi; 8.40 Plošče; 9.35 Veliki variete; 11.00 Mike ob nedeljah; 12.00 Sportna prognoza; 12.15 Sprehodo med notami; 12.20 Popevke; 13.00 Kvizi; 13.35 Alto gradimeno; 15.00 Preizkušnja se diletan; 15.40 Vam ugaša klasika; 17.00 Sportna nedelja; 18.00 Plošče; 19.05 Abecedna plošče; 20.10 Ogr na glasba; 21.00 Je vdova vedno vesela?

III. PROGRAM

9.45 Sličice iz Francije; 10.00 Koncert; 11.00 Skladbe za orgle; Baletna glasba; 12.20 Operna glasba; 13.05 Evropska folklor; 14.05 Koncert; 15.30 Jonesco; «Alceba»; 17.30 Plošče; 18.45 Strani iz albuma; 19.15 Konrt; 20.15 Preteklost in sedanjost; 20.45 Literarna oddaja.

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 11.00, 13.00, 19.30 Poročila; 6.50 Danes za vas; 7.30 Za kmetijske proizvajalce; 8.05 Veseli tobogan; 9.05 Iz naših krajev; 10.05 Še pomnite, tovariši...; Ogarev: Nekaj spominov na heroja Janka Premrla - Vojka; 10.25 Pesmi borbe; 13.30 Nedeljska reportaža; 13.50 Domači ansambli; 14.10 Popularne operne melodije; 14.30 Humoreska tedna; J. Thurber: «Doma iz Orlona»; 15.05 Sportno popoldne; 17.05 Radijska igra - J. Cocteau: «Ojdp in sifinga»; 17.54 Orkester Zacharias; 18.00 Letite z nami!; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Glasbene razglednice; 20.00 V nedeljo večer; 22.20 Zaplešite z nami; 23.05 Unanimno: Zaljubljenčevi dvomi; 23.15 Jazz za vse.

ITAL. TELEVIIZIJA

11.00 Maša; 12.00 Ob 12. uri; 12.30 Poklici; fotograf; 13.30 Dnevnik; 14.00 Kmetijska oddaja; 15.00 Prenos športnih dogodkov; 16.45 Program za mladino; 17.45 Glasbeno govorni spored; 90. minuta; 18.00 Dnevnik; 18.15 Nogometna tekma Turčija - Italija; 20.30 Dnevnik; 21.00 Učitelj dnevniki; nadaljevanje; 22.20 Sportna nedelja; 23.10 Dnevnik.

II. KANAL

17.15 Pustna zabava v Viaregiu; 21.00 Dnevnik; 21.20 Humoriistična oddaja «Ah l'amore»; 22.30 Program L. Macchia «La paura».

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 in 7.30 Jutrarnja glasba; 11.40 Radio za šole; 12.00 O-poldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 17.00 Za mlade poslušalce; 18.15 Umetnost in prireditve; 18.30 Radio za šole; 18.50 Violinski koncert; 19.30 Odvetnik za vsakogar; 19.40 Jazz; 20.00 Sport na tribuna; 20.35 Slovenski razgledi; 21.15 Zabavna glasba.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Jutrarnja glasba; 7.00 Glasba za dobro jutro; 8.40 Otroški kotiček; 9.00 Operne arije; 9.30 «20.000 lir za vaš program»; 10.00 Od melodije do melodije; 11.15 Poslušajmo jih skupaj; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Plošče; 14.35 Sportni ponedeljek; 14.45 Plošče; 16.40 Zbor «A. Illersberg»; 17.00 Narodno - zabavna glasba; 17.45 Sportni pregled; 19.00 Od Triglava do Jadrana; 19.30 Prenos RL; 20.00 Glasba v večeru; 20.40 Operna glasba; 21.30 Pisana glasba; 22.35 Veliki interpreti: orglar Helmut Walcha.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila; 7.10 Jutrarnja glasba; 8.30 Popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.20 Kratki teden; 13.15 Hit parade; 14.00 Ital. popevke; 15.10 Glasbeni spored za mladino; 17.05 Sončnice; 19.15 Sindikalno - ekonomska poročila; 20.20 «Andata e ritorno»; 20.50 Sport; 22.25 Plošče.

II. PROGRAM

7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Poročila; 8.14 Trije motivi; 8.40 Melodrama; 9.15 Orkester; 9.50 Nadeljevanje; 10.05 Pesem za vsakogar; 10.35 Na vaši strani; 12.40 Alto gradimeno; 13.50 Kani in zakaj; 14.00 Plošče; 15.40 Glasbeno - govorni spored; 17.30 Posebna reportaža; 17.45 Telefonski pogovori; 20.10 Lahka glasba; 22.43 Nadaljevanje.

III. PROGRAM

10.00 Koncert; 11.00 Šola; 11.40 Sodobna ital. glasba; 14.30 Polifonska glasba; 14.40 Cherubini: «Il crescendo»; 17.20 Enotni razred; 18.15 Gospodarska rubrika; 20.00 Melodrama; 21.30 G. Lorca: «Donna Rosita nubile».

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila; 6.50 Rekreacija; 8.10 Glasbena matineja; 9.05 Pisan svet pravljic; 9.20 Zabavni orkestri; 10.20 Pri vas doma; 12.10 Cimara: Koncert za dve flavti in orkester; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Godba milice iz Ljubljane; 13.30 Priporočajo vam...; 14.10 Mešani zbor iz Lole; 15.40 Naši simfoniki; 16.00 «Vrtljaki»; 17.10 Glasbeno popoldne; 18.00 Aktualnosti; 18.15 Z jug. pevci zabavne glasbe; 18.35 «Interni 489»; 19.00 Lahko noč, otroci!; 19.15 Trio Avgusta Stanka; 20.00 Ti in opera: Bo rut Loparnik; 22.15 Za ljubitelje jazz; 23.05 Literarni nokturmo - L. Krakar: Pesmi; 23.15 Popevke.

ITAL. TELEVIIZIJA

10.05 Šola; 12.30 Poljudna znanost; 13.00 Ob 13. uri; 13.30 Dnevnik; 14.00 Francoščina; 15.00 Šola; 17.00 Program za najmlajše; 17.30 Dnevnik; 17.45 Program za mladino; 18.45 Tedenska knjižna oddaja; 19.15 Poljudna znanost; 19.45 Sport in ital. kronike; 20.30 Dnevnik; 21.00 Film «Desirée»; igra Marlon Brando; 22.50 Filmske premiere; 23.00 Dnevnik.

II. KANAL

21.00 Dnevnik; 21.20 TV razprave; 22.20 Simfonični koncert; Program L. Macchia «La paura».

JUGOSLOVANSKA TELEVIIZIJA OD 25. FEBRUARJA DO 3. MARCA 1973

NEDELJA, 25. februarja

8.50 Po domače; 9.20 Mestece Peyton; 10.10 Kmetijska oddaja; 11.00 Otroška matineja; 11.50, 18.05, 20.00, 22.15 Poročila; 11.55 Delavski amandaj; 12.25 TV kazipoti; 13.25 Naše male misto; 14.15 Polka je ukazana; 14.35 Katja Spurova - ena prvih novinark; 15.20 Za konec tedna; 15.45 Vatterpollo Partizan; 16.00 Boks Jugoslavija - Poljska; 18.10 Sol zemlje - film; 19.45 Risanka; 20.30 TV barometer; 20.35 Soforij; 21.30 Midem 73; 21.45 Sportni pregled.

KOPRSKA BARVNA TV

16.00 Boks - Jugoslavija - Poljska; 19.45 Risanka; 20.30 Ital. film: «Italijanska ljubica»; 22.00 Jazz glasba.

PONEDELJEK, 26. februarja

9.05 Odprta univerza; 9.35, 14.45 TV v šoli; 10.30, 15.40 Anglescina; 11.00, 15.55 Nemščina; 11.00, 16.10 Splošna izobrazba; 17.45 Zvonček palček; 18.00 Risanka; 18.15 Obzorik; 18.30 Gvajana, dežela voda; 19.00 Mladi za mlade; 19.45 Risanka; 20.20, 22.35 TV barometer; 20.30 S. Snajder: Smrt - bela kost, drama; 21.30 Monitor: Ri-biška družina.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanka; 20.15 Poročila; 20.30 Zabavna glasbena oddaja; 21.20 Gvajana - dežela voda.

TOREK, 27. februarja

9.35, 14.45 TV v šoli; 10.40, 15.55 Ruščina; 11.00, 16.10 Splošna izobrazba; 17.15 Delavski amandaj; 17.45 E. Poroci: O čala tede Bajavaja; 18.00 Risanka; 18.05 Obzorik; 18.20 Collegium Musicum; 19.00 Industrijska hrana za dojenčke; 19.20 S kame-ro po svetu: Naš cilj Makalu; 19.45 Risanka; 20.00, 23.10 TV dnevnik; 20.25 TV barometer; 20.30 Diagonale; 21.20 E. A. Poe: Sod Amontillada; 22.45 I. Ther-wald: Stolete kirurgov.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanka; 20.15 Poročila; 20.30 Vsi vlaki sveta; 21.00 Medicinski center «Zadnja priloznoda»; 21.50 Zabavna glasbena oddaja.

SREDA, 28. februarja

8.20 TV v šoli; 11.00 Splošna izobrazba; 17.05 Mačkon in njegov trop; 17.30 TV obzorik; 17.45 Košarka Jugoplastika; Mobil-quattro; 19.15 Vaš slager sezona; 19.45 Risanka; 20.00, 23.15 TV dnevnik; 20.25 TV barometer;

NAŠI KRAJI NEKOČ IN DANES

Botač - biti ali ne biti?

*Skrit gorski kotiček v neposredni bližini našega industrijskega sveta
Trda preteklost in negotova bodočnost maloštevilnih prebivalcev*

Kljub precej mrzlemu sobotnemu popoldnevju sem se podal na kratek izlet v Dolino Glinščice, tja do vasi Botač. Pridno sem spisal ob krasnem poboju rečice in premljival, kako se zdi ta kraj odrezan od sveta, medtem ko je v resnici le streljal od Boljuna in Boršta. Podoben je velikim kanjonom v Arizoni in gotovo predstavlja eno najlepših in najbolj občudovanih krajev našega Krasa. Tu s polnimi pljuči zadihajo sveži zrak. Bolj ko sem se bližal Botaču, je naraščalo šumenje slapa Glinščice in za ovinkom se mi je razprostrl čudovit pogled: v ospredju

Gostilničar Josip Zerjal obvezuje trte

ju slap v vsej svoji lepoti, v ozadju pa hišice vasi, v katero sem bil namenjen. Prišel sem čez most do razpadlega mlina: še nekaj metrov pa sem bil sredi starih kmečkih hišic. Tu ne slišiš korakov na trdem tlaku, ne bučnega smeha in glasnega govorjenja, vpija ter drdranja avtomobilov, niti ne vdihavaš vsakovrstnih strupenih plinov, ki so nam dobro znani v mestu in danes žal tudi že precej daleč od mesta. Na desni strani vasi teče rečica, onkraj nje pa je državna meja. Edina na novo prepleksana hiša v vasi je gostilna in tja sem se podal, da bi se najprej odžejal in nato kaj poizvedel.

Gospodar Josip Zerjal me je sprejel z vpludnostjo ki je lastna tem skoraj zapuščenim ljudem. Najprej me je zanimalo, kako je vas nastala in kje je izvor njenega imena. Po tem sem že večkrat povpraševal, a mi nihče ni vedel dati odgovora.

Taka cesta povezuje Botač s svetom

20.30 Moč zla - film; 21.40 Bratislava - Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

KOPRSKA BARVNA TV

17.45 Košarka - Jugoplastika: Mobilquattro; 20.00 Risanka; 20.15 Poročila; 20.30 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

ČETRTEK, 1. marca

9.35, 14.45 TV v šoli; 18.30, 15.40 Angleščina; 10.45, 15.55 Nemščina; 11.00, 16.10 Francoščina; 17.30 Verne - Kibout: V 80. dneh okrog sveta; 18.15 Obzorik; 18.30 Družina Jehu - film; 19.00 Nikolaj Kopernik; 19.35 Film; 19.45 Risanka; 20.00, 22.30 TV dnevnik; 20.25 Kam na odhidi; 20.40 Četrtekovi razgledi; 21.30 Bratislava: Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju; 22.35 Festival zabavnih melodij - Opatje.

KOPRSKA BARVNA TV

20.00 Risanka; 20.15 Poročila; 20.30 «Saga o Forsythu» - drama; 22.10 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

PETEK, 2. marca

9.30, 14.40 TV v šoli; 11.00, 16.10 Angleščina; 17.45 Veseli tobogan; Litija; 18.15 Obzorik; 18.30 Film; 19.40 Vzgojni problemi: Otrok in

«Nekoč», je začel Zerjal, «je bil za čuvaja na bližnjem gradu Fienfent, izlet v Dolino Glinščice, tja do vasi Botač. Pridno sem spisal ob krasnem poboju rečice in premljival, kako se zdi ta kraj odrezan od sveta, medtem ko je v resnici le streljal od Boljuna in Boršta. Podoben je velikim kanjonom v Arizoni in gotovo predstavlja eno najlepših in najbolj občudovanih krajev našega Krasa. Tu s polnimi pljuči zadihajo sveži zrak. Bolj ko sem se bližal Botaču, je naraščalo šumenje slapa Glinščice in za ovinkom se mi je razprostrl čudovit pogled: v ospredju

«Tiste čase», je nadaljeval, «je bilo v Botaču devet družin, peštinistidešet ljudi, sedaj pa so ostale le tri, skupno enajst ljudi; razen moje hčere smo vsi starejši. Vaški vzdevki so bili: pri Kudrotu, pri Baku, pri Merkantu in drugi, ki se jih ne spominjam več. Že moj praded se je rodil tu. Spominjam se še, da je bil moj ded mlinar, babica pa je pekla kruh in ga v košari nosila peš prodajat k Sv. Ivanu.»

Ko je prenehal to pripovedovati, me je moral zapustiti za trenutek, ker je prišla v gostilno skupina Tržičanov in jih je moral pogostiti. Medtem sem razmišljal o težavah, ki jih imajo, če kdo zbol ali se ponesreči. Tedaj se je Zerjal vrnil in nekako ujel moje misli: «Največja naša problema sta cesta in telefon. Cesta, ki je bila po vojni precej dobra, je danes za prevozna sredstva skoro neuporabna. Lanskega leta spomladi, skoro bo že leto dni, se je nekdo hudo ponesrečil v vasi. Potreben je bil nujne zdravniške pomoči, a sem moral peš k Boljunu, kja k sem od tam telefoniiral Rdečemu križu. Prišli so, naložili ranjenca, ko pa so odpeljali iz vasi, so pričela tam, kjer se cesta vije navkreber, kolesa ambulanse drset in šele ko smo je pomagali pravitati z obema bolničarjema, se je posrečilo premagati to vzpetino. Koliko bi nam pomagala cesta in telefon! Še drugo primera se dobro spominjam: pred leti me je prišla strupena kača, in sem moral peš do Boljuna, od tam pa me je znanec urno peljal v bolnišnico in skoro bi bilo že po meni. Vaščani smo večkrat prosili za cesto, ki bi služila za naše potrebe, nedolžnim izletnikom pa naj bi bila vožnja po njej prepovedana.»

«Kako pa se preživljate?» sem ga izpraševal naprej.

«Imam nekaj zemlje, na kateri pridelam nekaj povrtnine in pa kaka dva hl vina. Tu uspevajo tudi oljke, a jih jaz nimam. Edina živina je nekaj zajcev blizu hiše. Gostilna mi prinaša le malo dobička, ki pa je vse preveč s težavo pridobljen, kajti pijačo, ki jo prodajam, mi pustijo v Borštu, kjer moram najeti in plačati znanca, da mi jo pripelje s svojim motornim sredstvom v Botač. Pred leti so mi pijačo vozili v vas, a zadnja leta so se temu odrekli zaradi vedno slabše ceste.

«Kako pa je z nekdanjimi vašimi sovaščani?»

«Preselili so se v Trst in Boljune. Še sedaj hodijo nekateri obdelavati svoje njive. Zaradi me prevozne ceste niso nihče kupiti tukajšnje zemlje.»

Pogovor sva nato zasakala na cerkvico, ki ji po domače rečejo «Na Pečah».

«Cerkevica je posvečena Mariji - mi je pojasnil. V njej je maša trikrat na leto. Zgrajena je bila okrog leta 900, torej pred več kot tisoč leti. V vsem tem dolgem času sta bili v njej samo dve poroki. Druga je bila od moje hčere, vsaj tako nam je takrat povedal župnik iz Boljuna.»

«Kako pa je bilo tu med drugo svetovno vojno? Ker je kraj precej skrit, je moralo biti tu precej varno.» sem ugal.

«Tudi me je bil mogel dosti povedati, saj sem bil tiste čase sedem let proč - lahko pa vam povem, da je bilo tu kar vroče: na eni strani vasi so bili partizani, na drugi pa fašisti in so se stalno napadali. Proti koncu vojne sem v partizanih zbol in me so poslali domov in tu sem nato nosil pošto in druge nujne potrebščine v znano bolnišnico, ki se je nahajala tu zadaj, pod Boko.»

Tako mi je pripovedoval Josip Zerjal, ko je vstopil v gostilno še nekaj izletnikov. Prejšnja gruča je že začela prepevati. Zato sem mislil, da je bolje, če ne motim več pri delu našega vpludnega gostilničarja.

SOBOTA, 3. marca

9.35 in 11.00 TV v šoli; 16.30 Košarka: Borac - Beograd; 18.00 Obzorik; 18.15 Maroško - film; 18.50 Filmska burleska; 19.15 Humor. oddaja; 19.45 Risanka; 20.00, 23.50 TV dnevnik; 20.50 TV barometer; 20.30 Festival zabavnih melodij; 21.40 Arsene Lupin; 22.30 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju; 23.30 TV kazipoti.

KOPRSKA BARVNA TV

16.30 Košarka - Rabotnički: Jugoplastika; 19.45 Poje Marjana Deržaj; 20.15 Poročila; 20.30 Opatja 73 - Prenos festivala popevk; 21.30 Svetovno prvenstvo v umetnostnem drsanju.

Vidnu to menjali, ne da bi nas vprašali za mnenje kdaj in kolikokrat moramo čez; tako so nam sedaj poslali nov urnik za mejo, katero lahko sedaj prečkamo le trikrat tedensko. To je seveda pre-malo, posebno ob času košnje, ko je treba vse na hitro pospraviti, da te ne zaloti dež. Vsa ob tem času bi nam morali dovoliti tri dni zaporedoma, da bi lahko mirno šli kositi in pospravljati seno. Poleg sena imamo še njive in drva na jugoslovanski strani, a za vse to se seveda oni gospodje v Vidnu niso zmenili.

«Kako pa je bilo v času druge svetovne vojne?»

«Takrat pa je bilo res hudo, je pričela obujati grenke spomine,» večkrat sem bila v veliki nevarnosti, da me zalotijo, ko sem pomagala partizanom. Na enem poboju doline so bili stalno do zob oboroženi fašisti, na drugem pa partizani, ki so imeli v našem vrhu bunker. Peljala me je pogledat nekdanji bunker. Tam sem srečal še enega brata, ki mi je z že značilno prijaznostjo opisal skrivališče: «Tu notri,» je pokazal v sedanje skladišče drva, je bil približno meter širok rov, na vrhu rova pa je bil v zemljo zarit čeber, katerega dno se je odpiralo in prišel si v spodaj skopano jamo. Ob veliki nevarnosti sem čeber napolnil z apnom, tako da si ni nihče mislil, da je pod apnom v čebur rov, ki pelje v podzemeljsko skrivališče. Tam so bili partizani. «Jaz pa sem jim stalno nosila jedade in pijačo in opazovala, da se ne bi bližal sovražnik.» Je pripomnila sestra in nadaljevala: «Posebno se spominjam dneva, ko je zletel v zrak železni most nad Botačem in so nato fašisti pridrevili v vas. Domačin Justo Čač je takrat ravnal študentsko puško, zato sem skušala sovražnika z vsemi možgami pripravarjati in ustaviti, da je prijateljica obvestila Čača o nevarnosti in je tako ravnano v pravem času zbežal v gozd.»

Nato mi je še dolgo časa pripovedovala nešteto takratnih dogodivščin: kako so jo fašisti večkrat ustavili kot osumljenko, kako so zasedli Boršt in lovili osumljene osebe in še dosti drugega.

Mračilo se je in tako sem moral urno oditi, zadovoljen da sem toliko zvedel s pomočjo prijaznih prebivalcev te zapuščenega vasi.

Zvečer sem se podal še k dolinskemu županu. Povprašal sem

ga, kaj misli ukreniti občinska uprava predvsem glede ceste v Botač.

«Z Botačem,» je pričel župan s tonom, ki je izražal zaskrbljenost, «imamo veliko težav. Za to osamljeno vasico smo potrosili milijone in milijone, največji stroški so bili za napeljavno luči in vod v vas, ter za tista dva mosta čez Glinščico. Največja in najbolj zapletena težava pa je bila in je še vedno cesta iz Boršta v Botač. Pred leti smo jo popravili, na strmini pa, ki pelje iz Botača, smo cesto pokrili s kamnitimi kockami. Tam je zemlja izredno krhka in se stalno ruši ter polzi v dolino.

Tako je tudi s cesto, ki je po vsaki povodnji povsem razrita in je tako zaman vsako popraviljanje. Edina rešitev bi bila, da bi ob cesti zgradili zid in jo tlakovali. Na žalost pa moramo pomisliti, da je ta bil obsojena na propad in tudi bi bil ta ogromen strošek neopravičljiv za tako majhno število prebivalcev. Vseeno pa smo pred kratkim poslali prošnjo na

Skladišče za drva, kjer je bil med vojno bunker

Napisal
VOJKO LOVRIHA
Fotografije
MARIO MAGAJNA

Veljaven od 25. februarja do 3. marca 1973

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Teden bo zelo zanimiv in razgiban. Obiskovali boste ljudi, s katerimi še niste imeli stikov. Pri-
dobili si boste v njihovem krogu obilo simpatij. Z ljubljeno osebo boste mnogo razpravljali. Na delu ne bodite preveč o-
blazni.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Srčno življenje bo zelo razgibano. Morda boste spoznali nove ljudi, tako da bo vaša domišljija močno delovala. V družbi bolj-
ših ljudi bodite zelo previdni. S prijatelji ustečajte nastati nesporazumi. Ne imejte preveč skrbí z denarjem.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Čas je u-
goden za važne in do-
končne sklepe v du-
ševnem življenju. Naj-
vas ne motijo preveč
razni obziri do doma-
čin in tujcev, ki ste jih že prej
sprejeli. Na delu ali v poslov-
nem življenju se vam obetajo
uspehi.

RAK (od 21. 6. do 22. 7.) Vaši čustveni od-
nosi bodo zelo zani-
mivi. Obstaja mož-
nost kratkih potovanj
in izletov v prijetni
družbi. Zaročenci naj pazijo, da
ne bodo preveč ljubosumni. V
družabnem življenju boste imeli
sprico svoje očarljivosti zelo le-
pe uspehe.

ATLETIKA

LETOS V ITALIJI

Predviden rahel zastoj v nekaterih disciplinah

Na lestvicah najboljših v državi so tudi slovenski atleti Podberšček, Cesar in Udovič

Prihodnja letna sezona bo za Italijo verjetno težavna. Nekaj asov je namreč na pragu zatonu, so pa tudi primeri napovednega predčasnega umika. Nedvomno je v zatonu Arsen, Dionisi, pa je v glavnem tudi del vse. Gentile bo skakal le za lastno zabavo. Dokaj sveža je medtem vest, da bo edini italijanski metalec svetovne vrednosti, Videmčan Vecchiato, v prihodnji sezoni nastopal le za matično društvo in po lastnih besedah ne računa na več kot 65 metrov.

rov. Vzrok za to delno razorožitev naj bi bil delno odvisen od delovnih obveznosti, v večji meri pa od miselnosti atletov in njegovega trenerja Zanona, da atletika ne zasluži cirkuške koreografije, ki se posebno v Italiji vrti okoli nje. Podobne namene naj bi imel tudi skakalec v višino Del Forno, ki ima osebni rekord 216 cm. Kot potrditev resnih namenov Vecchiata lahko navedemo dejstvo, da je ta atlet v mesecih po olimpijskih igrah močno shujšal in sedaj nima niti dovolj mase, da bi dosegel lanske rezultate.

Zanimanje za srednji progi 1500 in 5000 m je letos obrnjeno na Del Buona, ki je lani samo nekaj dni po teku v Münchnu dosegel naravnost izreden čas na 5000 metrov in nato v kratkih presledkih enake rezultate na drugih prirediteljskih razdaljah. Prehod od normalnega standarda do rezultatov svetovnega razreda predstavlja neko vrsto uganke, katero bo lahko rešil ta atlet le sam. Progi 400 m in 800 m čakata Fiasconara, sicer pa ima daljša razdalja dokaj dober naraščaj. Sprint je za sedaj še monopol Mennee, čeprav je verjetno, da letos ne bo tako bliskovito dosegel odličnih rezultatov kot lani, ko je bil trenir zaradi olimpijskih iger posebno pospešen. Zdi se nam tudi, da so doslej tricerterji preveč zahtevali od telesno šibkega atleta.

Na lestvicah najboljših 30 za vsako panogo je prisotnost atletov iz naše dežele posebno opazna v metu kopja, deseterboju, skoku v višino in metu kladiva.

Slovenski atleti so na teh lestvicah trije. Gorican Edi Podberšček je celotno peti v metu kladiva (61,36). Trenutno je Podberšček član vojaškega kluba finančnih stražnikov iz Rima. V deseterboju je borovec Vojkova Cesar šesti, v metu kopja pa Stojan Udovič 29. V tej panogi je na lestvici kar 8 atletov iz naše dežele.

ŠPORT NA TV

Mednarodno košarkarsko srečanje Jugoplastika - Mobilquattro, ki bo v okviru turnirja za pokal pokalnih prvakov na sporedu 28. t. m. v Splitu, bo skoraj gotovo prenašala jugoslovanska televizija. Začetek prenosa bo ob 17.45.

KOŠARKA

V MINIBASKETU

Objavljen spored trofeje SABA

Turnirja se bodo udeležili tudi Bor, Polet in Kontovel

Organizacijski odbor turnirja v minibasketu za Trofejo SABA, katerega predsednik je znani košarkarski delavec Attilio Frizatti, je objavil spored in urnike te manifestacije, ki je skupno z Borovim festivalom minibasketa ena največjih prireditelj za najmlajše v našem mestu.

Turnir nas približe zima, saj bodo med drugimi nastopile kar tri naše ekipe (Bor, Polet in Kontovel), kar dokazuje, da se minibasket naglo razvija tudi pri nas.

Pravilnik

To velja le za moški turnir, kajti med ženskami ne bo nobene naše ekipe.

Turnirja se lahko udeležijo igralci rojeni leta 1963 in mlajši. Tekme bodo na odprtem igrišču na Gleti, z začetkom 20. marca t.l. Trofejo SABA bodo podelili ekipi, ki bo osvojila prvo mesto na skupni lestvici v moški in ženski kategoriji. Vsem ostalim bodo podelili darila in pokale.

2. ŠAHOVSKI BRZOTURNIR ZA POKAL PD CANKAR

D. Jelinčič vodi na skupni lestvici

Čez mesec dni bo na vrsti tretji brzoturnir tega društva

V torek je bil v društvenih prostorih drugi od petih šahovskih brzoturnirjev, veljaven za pokal PD Cankar. Turnir je bil na zadovoljivo kakovostni ravni, saj so se ga udeležili skoraj vsi najboljši žamejski šahisti.

Po desetih kolid ogorčene borbe je prvo mesto osvojil Dušan Jelinčič, ki se je že v prvih dveh kolid ostresel svojih najnevarnejših nasprotnikov, Jankovića in Korena, ki sta nato pristala na drugem, oz. tretjem mestu. Zataknilo se mu je le v predzadnjem kolid, ko je zgubil proti bratu Zlatku. Osvojil je osem točk in pol od desetih možnih.

Drugo in tretje mesto si delita Bruno Janković in Uroš Koren z osmimi točkami. Oba sta doživela poraz z zmagovalcem, zato pa sta sijajno zaigrala z ostalimi nasprotniki. Četrto mesto je zasedel Zlatko Jelinčič s točko manj. Bil je edini, ki je porazil zmagovalca, zgubil pa je na samem startu turnirja po nepotrebnem več partij. Z večjo pazljivostjo bi se lahko uvrstil za kako mesto višje.

Po presledku treh točk sta na petem in šestem mestu Filibert Benedičič in Marij Cuk. Benedičič se pozna, da ne šahira že dosti časa, sicer rezultati ne bi izostali. Na sedmem mestu sledi Regent, ki je igral preveč negotovo. Osmo mesto si delita Vasilji Prašelj, ki je obetajoč šahist, in Cveto Prašelj, ki je na zadnjem brzoturnirju zasedel odlično drugo mesto, tokrat pa je igral zelo nezanesljivo in se je ne pričakovano uvrstil nizko na lestvici. Sledita še Mladen Škerlj, ki še ni ravnel na šahovske ure, in sicer solidni Marijan Starc. Starc je remiziral z zmagovalcem, a je po nepotrebnem izgubil vrsto partij, tako da je običajni zadnji mestu.

Lestvica je sledeča:

1. Jelinčič Dušan 8½ točk
2. — 3. Janković Bruno 8
4. Jelinčič Zlatko 7
5. — 6. Benedičič Filibert 4½
7. Regent Marino 4
8. — 9. Prašelj Vasilji 3½
10. Škerlj Mladen 2
11. Starc Marijan 1½

Po drugem brzoturnirju se je lestvica po točkah za društveni pokal znatno spremenila. Dušan Jelinčič se je z osvojenimi dvajsetimi točkami povzpel na prvo mesto z 32 točkami. Solidni Uroš Koren je le za točko prekratke.

Na tretje mesto se je z 29 točkami prebil Bruno Janković. Sledi mu ra četrem mestu Cveto Prašelj, na petem Zlatko Jelinčič itd.

Lestvica po točkah je sledeča:

1. Jelinčič Dušan 32 točk
2. Koren Uroš 29 točk

3. Janković Bruno 23
4. Prašelj Cveto 23
5. Jelinčič Zlatko 22
6. Regent Marino 12
7. — 8. Benedičič Filibert 9
9. Starc Marijan 8
10. Prašelj Vasilji 7

11. Prašelj Walter 2
12. — 13. Škerlj Mladen 1

Najboljši udeleženci Cankarjevega šahovskega turnirja (od leve proti desni): Z. Jelinčič, Koren, D. Jelinčič in Janković

7. zimske športne igre Slovenskega planinskega društva Trst

Seznam udeležencev za 2. dan tekmovalnja

Iz devetih društev se je prijavilo skupno skoraj 150 tekmovalcev

Kot smo pričakovali, se je tudi za drugi dan letošnjih zimskih iger prijavilo znatno število tekmovalcev. Skupno jih je 149 (in sicer 103 so moški tekmovalci, 46 je tekmovalk). Navedeni podatki se nanašajo samo na veselašlom, ker so prijave za smuk znatno nižje (skupno 72). Na tak način, se je konkurenca za naslova prvakov 1973 očitno skrajšala. Za pokal bo torej tekmovalo 56 moških in 16 ženskih tekmovalcev.

Kot jutranji veselašlom, bo tudi popoldanski smuk pritegnil gledalce, saj bodo prav v tej disciplini nastopili naši najboljši smučarji.

Na seznamu nastopajočih vidimo skoraj sama znana imena; lepo število je takih, ki bodo letos, slavili svoj jubilejni nastop na igrah SPDT.

Predvidevati, kdo bo letos zmagal, je precej težko, ker je precej kandidatov za končno zmago, vsakega ima pri tem svojo, osebno težavo: upajmo pa, da bo večja rek zmaga naj najboljši.

Razdeljevanje števil bo od 9. do 9.30 ob vlečnici. Kasneje bodo številke dodeljene ob startnem mestu.

Ob 10. uri - CICIBANKE (1959-1960)

1. HROVATINI Zdenka, Polet
2. VERGINELLA Marta, Vesna
3. JAZBEC Sonja, Polet
4. UDOVIČ Saša, Cankar
5. PERTOT Aleksandra, Cankar
6. DON Saša, Polet
7. KOSTNAPFEL Marija, Vesna
8. TRETJAK Vera, Vesna
9. SMOTLAČ Tanja, Breg
10. KALC Katja, Cankar
11. CARGNEL Vesna, Gorica
12. PRAŠELJ Sonja, RMV
13. MILIČ Erika, Kontovel
14. METLIKA Gracjela, Breg
15. PANGERC Anamarija, Breg
16. OTA Damjana, RMV
17. DANJELI Betty, Kontovel
18. SREBOTNIAK Vanda, Gorica
19. ZULJAN Viviana, Breg
20. PETAROS Rosana, Breg
21. SEMEC Lori, Kontovel
22. TREČNJA Edin, RMV
23. KOZINA Sena, Breg

Ob 10.25 - CICIBANI (1959-1960)

1. ČUBEJ Marko, Gorica
2. BUTKOVIČ Rafko, Gorica
3. GORUP Robi, Polet
4. GURUP Mauro, Kontovel
5. OSBAT Saša, Gorica
6. PIŠCANC Igor, RMV
7. CORBO Roberto, Polet
8. ROZIČ Ljilja, Gorica
9. UDOVIČ Andrej, Cankar
10. DORNIK Mauro, Gorica
11. MACUKA Aleks, Cankar
12. RACE Rado, RMV
13. SEDMAK Rado, Kontovel

Ob 11.05 - PIONIRKE (1957-1958)

1. OSBAT Katjuša, Gorica
2. BALDASSI Kristjana, Pol.
3. LOZAR Ingrid, Vesna
4. DON Patricija, Polet

Ob 11.15 - PIONIRJI (1957-1958)

1. PICCINI Marko, Polet
2. REGENTI Nevio, Kontovel
3. PERTOT Pavel, Cankar
4. HRVAT Aleks, Breg
5. MALALAN Egon, Polet
6. ROGELJA Igor, RMV
7. KALC Igor, Kraški Dom
8. LUTMAN Marko, Gorica
9. MALALAN Romeo, Polet
10. PERINI David, Kont.
11. VIZINTIN Edi, RMV
12. MALALAN Milko, Polet
13. SANCIN Zoran, Breg
14. DEVETAK Boris, RMV
15. SEDMAK Pavel, Polet
16. KRALJIČ Fabjan, Breg
17. HRVATIC Mavricij, Breg
18. TURRI Renzo, Gorica
19. MARKOVIČ Boris, RMV
20. BAN Marko, Kontovel
21. PEGAN Štefan, Skamp.
22. STARC Ivo, Kont.
23. MALIGOJ Mavricij, Gorica
24. DANEV Evgen, Polet

Ob 11.40 - MLADINKE (54-55-56)

1. BALDASSI Tamara, Polet
2. SOSSI Rosana, Polet
3. SKERLJ Erika, RMV
4. BAN Jana, Kontovel
5. STARC Alenka, Kont.
6. SIKR Sonja, Vesna
7. Ob 11.45 - MLADINCI (54-55-56)
8. LISJAK Henrik, Kont.
9. DESKO Boris, Polet
10. ZEIKO Aleš, Polet
11. STARC Andrej, Kontov.
12. JAZBEC Branko, Polet
13. PAHOR Adrijan, Kont.
14. SOSIČ Adrijan, Polet
15. PODOBNIK Aleks, Pol.
16. GLAVINA Danilo, Breg
17. DILIČ Klavdij, Breg
18. DANEV Edi, Polet
19. SLAVEC Sergij, Breg
20. ZERJAL Renzo, Breg
21. GANTAR Robert, Polet
22. SOSIČ Pavel, Polet
23. ZERJAL Karlo, Breg
24. OBLAK Marko, RMV
25. PRAŠELJ Valtir, RMV
26. Ob 12.05 - ČLANICE (1953 in starejše)
27. BALDASSI Barba, Pol.
28. CORBO Marta, Polet
29. TRAMPUZ Zdenka, Cankar
30. SUHADOLC Ivana, Pol.
31. HUSU Vanda, Kont.
32. BANDELJ Ksenija, Skamp.
33. PURIČ Silva, Kr. DOM
34. PAHOR Neva, Cankar
35. LUPINC Nadja, Kont.
36. Ob 12.14 - ČLANI 43
37. MILIČ Pavel, Polet
38. CORBO Bibian, Polet

Ob 12.17 - ČLANI 42

1. STARC Marjan, Kont.
2. GULIČ Lucjan, Kont.
3. MAGNANI Patricija, Cank.
4. Ob 11.15 - PIONIRJI (1957-1958)
5. OBERSNEL Adrijan, RMV
6. KURET Igor, Breg
7. PEČENKO Davor, RMV
8. KURET Stojan, Breg
9. TIMEUS Aleksij, Kont.
10. NOVELLO Robert, Breg
11. SOSIČ Paride, Polet
12. SIEGA Boris, Polet
13. SANCIN Stojan, RMV
14. SOSIČ Ivan, Polet
15. PAHOR Ljilja, Gorica
16. BRIŠIČ Aldo, Polet
17. PERTOT Mauro, Cankar
18. GUSTINČI Jurij, Breg
19. STARC Igor, Kont.
20. TAUGAR Rudi, Polet
21. MALALAN Igor, Polet
22. NANUT Loris, Gorica
23. VOTOVANI Savino, Polet
24. KOSUTA Edi, RMV
25. KRALJIČ Marino, Breg
26. Ob 11.40 - MLADINKE (54-55-56)
27. BALDASSI Tamara, Polet
28. SOSSI Rosana, Polet
29. SKERLJ Erika, RMV
30. BAN Jana, Kontovel
31. STARC Alenka, Kont.
32. SIKR Sonja, Vesna
33. Ob 11.45 - MLADINCI (54-55-56)
34. LISJAK Henrik, Kont.
35. DESKO Boris, Polet
36. ZEIKO Aleš, Polet
37. STARC Andrej, Kontov.
38. JAZBEC Branko, Polet
39. PAHOR Adrijan, Kont.
40. SOSIČ Adrijan, Polet
41. PODOBNIK Aleks, Pol.
42. GLAVINA Danilo, Breg
43. DILIČ Klavdij, Breg
44. DANEV Edi, Polet
45. SLAVEC Sergij, Breg
46. ZERJAL Renzo, Breg
47. GANTAR Robert, Polet
48. SOSIČ Pavel, Polet
49. ZERJAL Karlo, Breg
50. OBLAK Marko, RMV
51. PRAŠELJ Valtir, RMV
52. Ob 12.05 - ČLANICE (1953 in starejše)
53. BALDASSI Barba, Pol.
54. CORBO Marta, Polet
55. TRAMPUZ Zdenka, Cankar
56. SUHADOLC Ivana, Pol.
57. HUSU Vanda, Kont.
58. BANDELJ Ksenija, Skamp.
59. PURIČ Silva, Kr. DOM
60. PAHOR Neva, Cankar
61. LUPINC Nadja, Kont.
62. Ob 12.14 - ČLANI 43
63. MILIČ Pavel, Polet
64. CORBO Bibian, Polet

Ob 12.17 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

Ob 12.23 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

Ob 12.23 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

Ob 12.23 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

Ob 12.23 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

Ob 12.23 - ČLANI 41

1. BRESAN Niko, Gorica
2. MILIČ Bogdan, Kont.
3. KRIZIČ Andrej, Polet
4. SUHADOLC Peter, Polet
5. MAURO Joško, Breg
6. PETAROS Doljan, Breg
7. RAPOTEC Marino, Breg
8. RAPOTEC Edvin, Breg
9. DANEV Andrej, Polet

NOGOMET V RAZNIH LIGAH

Tudi na Primorskem kmalu start prvenstev

Pomembna zmaga Renč nad Tolminom

NK Renče — NK Tolmin 3:1

Na področju nogometne podzveze Nova Gorica je bila preteklo nedeljo letošnja prva pokalna tekma med članskima enajstericama NK Renče in NK Tolmin. Igrišče je bilo sicer še nekoliko blatno in zato težko za igranje, vreme ugodno, oblačno in brez vetra. Gledalcev okoli 500. Sodnik Marušič Boris iz Nove Gorice. Srečla: Kavčič Martin v 44. in 70. min. ter Lisizza Jurij iz 11-metrovke v 65. minuti. NK RENČE: Cijan, Žizmond (Simčič), Vizintin, Uršič, Varl, Lesizza, Nemec (Gregorič), Lovčič, Pance, Kavčič, Petean ter rezerve: Pregelj, Bagari, Ipavec.

NK TOLMIN: Rot, Šavli, Kavčič, Rutar, Golob, Uršič, Vukušić, Gajič, Leban, Cimerman, Žorž ter rezervni vratar Čušin.

Prvi polčas so bili igralci Tolmina

in terenski premoči, vendar je bila domača obramba z vratarjem na čelu, vedno na mestu. Iz nenadnega protinapada je v 44. min. Kavčič Martin dosegel gol in to zelo iznajdljivo. V polčasu so Renčani zamenjali Nemca z Gregoričem ter v 65. minuti še poskodozanega Žizmonda s Simčičem, dočim Tolminci rezerve niso imeli razen vratarja.

Zaradi igranja z roko v kazenskem prostoru je sodnik Marušič upravičeno dosodil najstrožjo kazen. Enajstmetrovko je sigurno realiziral domačin Lesizza Jurij v 65. minuti in končni rezultat je v 70. minuti postavil na 3:0 Kavčič Martin.

Splah je bilo opazno, da so na težkem igrišču posle prej moči Tolmincem, zato je zmaga domačinov povsem zaslužena, kajti treba je ve-

deti, da borbeni Renčani tekmujejo v eni ligi nižje od Tolmincev, ki nastopajo v ZCNL. Obe ekipi sta sicer nastopili malo okrnjeni. Pri Tolminu je manjkala najboljši igralec Kanalec in tudi prvi vratar Krajnc ni nastopil, kakor tudi ne Velicković. Ravnotežje je bilo v Zvonko in Celin Izidor, ker sta bila oba operirana pred kratkim. Tudi odlični branilec Žizmond je moral biti zamenjan zaradi že prejšnje poškodbe. Najboljši na terenu sploh je bil veteran Uršič Vidko od NK Renče, ki je letos prestopil od Vozil iz Nove Gorice, ter mladi Kavčič Martin, ki še nima 18 let, dosegel pa je 2 gola. Pri NK Tolminu sta bila boljša centerhal Golob Silvo in levo krilo Žorž Jože.

S to pomembno zmago so si Renčani pridobili pravico, da se bodo v naslednjem kolid srečali v pokalni tekmi z Novogoričani dne 4. marca. Tudi Novogoričani niso počivali zadnjo nedeljo. Doma so gostili tradicionalnega nasprotnika v pripravih, NK Tabor iz Sežane. Igra te ekipe jim ne leži, ter so domačini le tesno zmagali nad zlatavimi Sežanci s 4:3. V predtekmi je NK Proleter iz Postojne visoko premagal s 5:1 ekipo začetnikov N. K. Vodice iz Sempasa. To pa tudi ni nič čudno, saj je Proleter je senjski članski prvak v Primorskem ligi ter je resen kandidat, da bo od jeseni igral v višji zahodni konjski ligi. Mladinci NK Vozila so bili v gosteh v Biljah, kjer so bili člani - domačini premagali s 4:1. Dne 25. februarja bo NK Bilje nastopil v Novi Gorici proti 1. ekipi NK Vozila. V četrtlet 15. in 22. marca 1973 naj bi gostovali v Novi Gorici enajsterice iz zamejstva, Juventina iz Standaže in ekipa iz Ločnika. Medtem pa bo 25. februarja v Renčah gostovalo Primorje iz Ajdovščine. Ekipa NK Renče se tudi dogovarja, da bi igrali 19. marca v Standažu z Juventino. Dokončno je sklenjeno, da se bo prvenstvo v SNL, ZCNL in v primorskem nogometni ligi začelo istosledno 1. aprila. V teh ligah tekmujejo vse članske ekipe iz Primorske.

Glede novega načina tekmovalnega negotovosti še ni konec, kajti prizadeji klubi so precej različnega mišljenja. Na pretekli seji 10. pri NZS je sicer bila pila večina za dosedajni, že 8 let stari način članskega tekmovalnega na področju Slovenije, da ostane enotna SNL in dve članski ligi vzhod in zahod. Po večini naj se SNL od 12 na 14 klubov, kar pa ne pomeni sploh kako spremembo sistema, o katerem se tako dolgo govori, da ga je treba menjati in najti cenejši način tekmovalja. Manjšina je zagovarjala ukinitve sedanjih dveh konjskih lig, dočim naj bi se SNL delila v dve skupini vzhod in zahod po 14 klubov. Glede na veliko različnost stališč, je bilo sklenjeno, da se to vprašanje preloži do 17. marca, ko bo prihodnja seja 10. Tedaj bodo sestavili dokončen predlog za skupščino NZS, ki bo 14. aprila v Ljubljani. To je že trikatrat preložen termin, ker čakajo, ali bo skupščina NZS 31. marca v Beogradu potrdila ali ne 1/8 profesionalno zvezno ligo. Nogometni delavci na terenu pa se vprašujejo, zakaj je potrebno biti toliko odvisen od zvezne nogometne politike, kajti na republikanskem skem področju bi morali lastne probleme reševati bolj samostojno, v smislu samopoprave in taki morajo biti tudi odnosi do osnovnih organizacij, do klubov.

Ne glede na prednje pa na terenu intenzivno tečejo priprave za pomladansko prvenstveno sezono, ki je že pred vrati, kajti že 4. marca bo začetek tekmovalnja v 1. in 2. zveznih ligah.

VARL

DRUGE ŠPORTNE VESTI NA OSMI STRANI

Dr. Aleksander Gala - Peter Partizanski zdravnik

Spomini iz bogatega, pa tudi težkega življenja partizanskega zdravnika

ODHOD V PARTIZANE

V četrtek, 28. maja 1942 je nastopil dan mojega odhoda v partizane. Vse do zadnjega trenutka nisem natanko vedel, kako ne kdaj bom odšel na to pot, s katere je bil povratek vse drugo prej kot gotov. Tov. Vilma Baebler, ki je držala zvezo z menoj in meni nepoznamim ljudmi, ki so organizirali naš odhod v partizane, mi je tega dne dala naslov, kjer naj bi se zglasili zaradi dokumentov. Sporočeno mi je bilo, da bom odpotoval z vlakom v Stično na Dolenjsko, kjer je že bilo osvobojeno ozemlje, in da pot naprej na Glavni štab, ko bom pri partizanih, ne bo težka. Rekli so mi tudi, da ne bom sam, pač pa v družbi z Vesno Stranič, ki prav tako odhaja na osvobojeno ozemlje.

Odhod v partizane v »dvoje« je bil potreben, ker si na ta način vzbujal manjšo pozornost. Takrat namreč, spomladi 1942. leta je bil odhod v partizane že skoraj množičen. Samo zdravnikov je odšlo iz Ljubljane okoli 15 do 20. Med njimi je bilo največ mojih sošolcev.

Okupator je le težko kontroliral, kdo prihaja in odhaja iz Ljubljane. Služba VOS (varstveno - obveščevalna sl.) je uspešno delovala v sami Ljubljani. Mnogi izdajalci so plačali svoje nečiste račune z glavo. Okupator se spriču vse boljše

Dr. Aleksander Gala - Peter, šef sanitetnega oddelka vojne oblasti IX. korpusa v Farjem potoku, februarja 1945

organiziranosti OF ni čutil več varnega, pa je obdal Ljubljano z žično mejo, ki je bila poleg tega še dobro zastražena. Jasno je, da je bil v takih razmerah odhod mladega zdravnika iz Ljubljane na deželo, in to še brez pravega vzroka, zelo tvegan. Izgovor, da grem z dekletom kupovat na deželo jajca, moko in drugo hrano, bi utegnil biti resen, če bi kdo od številnih vojnoum posumil, kam se odpravljam.

Naročeno mi je bilo, da se malo pred odhodom na železniško postajo javim na Pražakovi ulici. Hišne številke se več ne spominjam. Hiša je imela v smeri proti Slomškovi ulici okno, ki je bilo prav nizko, tako da sem ob točno določenem času potrkal nanj, pa se je pokazala tovarišica in mi dala dokumente, s katerimi sem šel naravnost na železniško postajo in se sedel na vlak proti Stični. Predaja dokumentov je bila organizirana tako brezhbično, da razen nekaj besed ni bilo treba ničesar pojasnjevati. Tovarišica pri okencu je vedela točen čas, kdaj bo kdo prišel po dokumente. Sicer pa ni bilo primerno pogovarjati se z njo, saj bi to utegn

DANES POPOLDNE V UL. COLAUTTI 3

Ljudski praznik «konja Marka» in srečanje z laboratorijem P

Umetniško izražanje privede bolnike psihiatrične bolnišnice do višje ravni sodelovanja in komuniciranja - Vsi so toplo vabljeni na praznik, posvečen konju, ki je od... iz bolnišnice v svet

Danes popoldne od 15. do 20. ure bo v občinskem zabavišču «E. De Amicis» v Ul. Colautti 3 «praznik konja Marka», ki so ga priredili bolniki, osebe in umetniški psihiatrične bolnišnice od sodelovanja z rajonsko konzulto za Sv. Vid-Staro mesto. Vstop je prost in vsi so toplo vabljeni, da se udeležijo praznika.

O smislu praznika in se bolj o vsebini skupinskega dela, ki je privedlo do te prireditve, je bila včeraj tiskovna konferenca v «laboratoriju P» psihiatrične bolnišnice. Vajeni smo, da so tiskovne konference v udobnih in razkosnih dvoranah, kjer imajo novinarji pred seboj lepo obložene gospode, ki odgovarjajo na postavljena vprašanja. Včeraj pa smo se znašli v paviljonu, ki so ga preuredili v umetniški atelje, kjer so postavili skulpturo tri metre visoko kip «konju - delavcu Marku», ki je po dolgi letih zapustil bolnišnico. Bili so prisotni umetniki Giuliano Scabia,

Vittorio in Vittoria Basaglia, Federico Velludo, Ortensia Iele in Stefano Stadiotto, ki so prišli ob začetku januarja v tržaško umobolnico in brezplačno vodili skozi dva meseca poskus umetniškega ustvarjanja in komuniciranja. Poleg njih je bilo več desetih bolnikov, bolničark in bolničarjev, zdravnikov, prijateljev in znancev bolnikov samih. Tako smo se znašli v veliki dvorani, kjer so uprizorili «opere» na tak način, da ni igralcev ne gledalcev, ampak vsi eden in drugi. In zanos je zajel tudi nas in starejše kolege, tako da so se končnemu ritmiranju prepevanju parizanske «Bella ciao» pridružili tudi novinarji, ki so drugače povsem resni in «normalni». Razgovor je zato potekal v povsem neformalnem ozračju, ko so sami bolniki odgovarjali na vprašanja in popravljali «zgrešene» odgovore umetnikov.

V bistvu so nam obrazložili namene in dosežke dvomesnega doživljanja. Poskus je bil prvotno namenjen eksperimentiranju gledaliških možnosti v umobolnici, na pobudo bolnikov, ki so prevzeli vodstvo, pa se je sprevrgel in postal eden izmed osrednjih momentov bolnišnice. V velikem paviljonu iščejo vsa možna sredstva za izražanje svojih čustev, svojih misli, saj je izražanje ena izmed največjih težav za bolnike v umobolnici in v resnici tudi za vse druge, ki so «zunaj», za nas vseh. Prav zato se v «laboratoriju P» vsi udeleženci drugače, tako bolniki od umetnikov, kot zdravniki od bolnikov in od tega bi se imeli vsi marsikaj koristnega naučiti. Prav ob tem vprašanju se postavlja osrednji problem prenavljanja bolnišnice, ko ozke meje ne morejo več utesnjevati problema umskega zdravstva, ki je problem celotne družbe.

«Konj Marko» je odšel v pokoj, zapustil je bolnišnico in odšel v tisti svet, ki ga je zaprl za rešetkami, ker je bil «drugaceen» od normalnih. Prav zato je postal simbol bolnikov in zato so mu postavili ogromen spomenik. «To ni trojanski konj, ki je šel v mesto, to je naš konj, ki odhaja v svet!» V tem je pomen današnjega praznika, ki bo lahko uspel samo, če se ga bomo številno udeležili v duhu razumevanja in prijateljstva do vseh.

V torek seja deželnega sveta

Deželni svet se bo ponovno sešel v torek, ob 9.30. Na dnevnem redu je zakonski osnutek slovenskega deželnega svetovalec dr. Jana Godiča (KPI) in drugih, ki predvideva posebne študijske podpore tistim študentom, ki se učijo na «tujih univerzah». Sledila bo razprava o ustanovitvi gorskih skupnosti.

C. P.

VESTI S KATINARE

Predavanje o prehrani in boleznih otrok

V sredo, 21. t.m. je Zdrženje staršev katinarske šole priredilo za starše šolskih otrok zanimivo in res potrebno predavanje.

Dr. Ukmur je v približno poluradi prikazal staršem kakšna naj bo prehrana otroka — učenca, da bo zadostila vsem potrebam pravilnega razvoja malega šolarja. Starši so z velikim zanimanjem sledili njegovim izjavam, ob koncu pa zastavljali ustrezna vprašanja.

V drugem delu predavanja je dr. Ukmur seznanil starše kako spoznati nezdrave bolezni otroka in kako ukrepati pred prihodom zdravniškega. Tudi to vprašanje je starše zelo zanimalo, kar so dokazali z mnogimi vprašanji ob koncu predavanja.

Ostali je bil zelo dober kar kaže, da se starši zanimajo za dusevni in tudi telesni razvoj naših otrok, ter da si želijo še takih predavanj. Ob tej priliki se dr. Ukmurju prav lepo zahvaljujemo za njegove koristne nauke.

Starši

Koledar za izplačila pokojnin in obnovitev zdravstvenih knjižic

Pokrajinska poštna uprava opozarja upokojence, da bo s 1. marca stopil v veljavo novi način izplačevanja pokojnin. Zato poziva upokojence, naj se pozanimajo pri poštini uradih, kjer jim bodo povedali dan, ko bodo prejeli pokojnino. Razpredelnic datum je naš dnevnik že objavil 14. februarja.

Patronat INCA CGIL sporoča u poštojencem, da je na njihovo razpolago za vlaganje prošelj za obnovitev zdravstvene knjižice. INAM je namreč sporočila, da zapade rok za predložitev omenjenih prošelj zadnjega aprila. INAC-CGIL nudi upokojencem možnost, da se izognejo čakanju v vrstah, ker lahko te posle opravijo preko patronata. Kdo to želi se lahko zgleda v uradih patronata INCA-CGIL v Ulici Ponderas 8 v uradnih urah (od 8. dopoldne in od 16. do 19. ure). Patronati so tudi v Miljah (Trg Galilei) in v Nabrežini (Trg sv. Roka). Upokojenci naj pridejo z zdravstveno knjižico INAM in pokojninsko knjižico.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

NOGOMET

V tekmi ekip «under 23»

Italijani se uvrstili v finale pokala UEFA

Tekmi bi bolje pristajal neodločen izid

PALERMO, 24. — Italijanska reprezentanca «under 23» je tudi v drugi tekmi proti Turčiji odnesla obe točki in si je tako zagotovila nastop v finalnem delu pokala UEFA. Zmagala Italijanov je bila skromnejša od pričakovanj, saj so si navijači po lahki zmagi s 3:1 v Carigradu pričakovali točo golov. En sam gol, in še ta posrečen (in precej krivice), pa je pravilen odraz tekme, ki ni pokazala nobene zanimivosti, je pa potrdila vse odlike teh presenetljivih Turkov, ki so ponovili igro svojega prvega moštva in so znova ustavili sicer tehnično močnejše nasprotnike. Ni pretirano reči, da so v prvem polčasu gostje zaigrali celo bolje od Italijanov in edini vratar, ki je imel nekaj dela, je bil Bordon. V 40. minuti je Spadoni (z ne preveč močnim strelom) presenetil turškega vratarja.

Med gosti je bil najboljši Rašit. ITALIJA: Bordon, Lombardo, Oriali, Negrisolo, Vassori, Cucureddu, Garlaschelli, Re Cecconi, Villa (Vernacchia), Cordova, Spadoni. TURČIJA: Mustafa, Efreim, Mujdat, Erman, Tuncay, Timucin, Ersoy (Niko), Ayfer, Ali, Rasit Sevik.

ZADNJE PRIPRAVE PRED DANAŠNJIM POVRATNIM SREČANJEM

Riva je okreval pravočasno Optimizem v obeh taborih

Turki napovedujejo bolj napadalno igro kot v Italiji - Valcareggi bi se zadovoljil tudi s točko

CARIGRAD, 24. — «Gigi nazional» bo igral: Valcareggi torej nima več dvomov o postavi, s katero bo jutri skušal opravi črn maček iz prve tekme proti Turčiji. Nepričakovani uspeh na domačem igrišču je močno zrahljal samozvest italijanskega moštva, tako da je bilo danes slišati zelo previdne prognoze. Skoraj vsi so menili, da Italija lahko zmaga, da bi na tudi delitev toč ne bila tako tragična. Valcareggi je izjavil, da si ne bo dovolil drugih poskusov in bo Italija uporabljala svojo že tradicionalno taktiko. V ta namen je poklical v moštvo tudi Facchetti, ki je bil sprva upokojen.

Osodnost Rive je odpravila vse probleme vezne vrste, iz katere je izostal (kljub odličnim nastopom med treningi) Benetti, na sredini napada pa bo zopet Anastasi, ki ima po Valcareggijevem mnenju več možnosti s strelom daleč.

Igrišče v Carigradu je namreč tako razmčeno, da bo jutri težko pričakovati lepo in povezano igro. Tudi ni verjetno, da bi Turki mečali svojo taktiko in dovolili nasprotnikom kaj več odprih akcij, tako da bomo po vsej verjetnosti pričali navadnih ponovitvi prve tekme, le pod slabšimi vremenskimi pogoji. Ta napoved bi se ne uresničila le, če bi Italijani takoj presenetili turško obrambo, v tak dogodek pa domačini s trenerjem J. zarjem na čelu sploh ne pomislijo.

Postavi sta torej že popolnoma znani, le Turki še ne vedo, če bo nastopil Zekerija. Ekipi bosta sestavljeni takole:

ITALIJA: Zoff, Spinosi, Facchetti, Furino, Morini, Burgnich, Causio, Marzola, Anastasi, Capello, Riva. (Rezerve: Albertosi, Marchetti, Benetti, Chinaglia in Pulici).

TURČIJA: Sabri, Mahmet II., Mustafa, Ozer, Zekerija (Ahmed), Ziya, Faust, Bulent, Cemil, Mehmet I. Metin.

KOLESARSTVO

Prva etapa dirke po Sardiniji

Belgijec Van Linden prvi leader lestvice

LIVORNO, 24. — Prva etapa dirke po Sardiniji je bila po predvidevanju lasti springerjev, saj se v tem prvem debutu nihče ni preveč trudil, da bi bil pozval nasprotnikom na odprto borbo. Sicer pa kolešarji Sardinije še niso videli, ker je proga potekala od Firenc do Livorna, torej po Toskani. Vse se je spremenilo v miren izlet, v katerem so se najboljši šele dobro pozdravljali med sabo, moštva pa so preskušali reakcije drugih, z ozirom na boj, ki se bo vnel v prihodnjih dneh. Edina zanimivost etape je bil torej končni sprint, v katerem je Sercu startal izredno hitro in je slabo prearčunal svojo zdržljivost. Ko je že kazalo, da bo prvi, so mu moči pošle in mladi prehitel Marino Basso, ki je startal na drugi strani ceste, se je znašel prehitro na odprtem in ni imel pomoči od ostalih. Moral se je zadovoljiti s tretjim mestom, to pa je v dirki, kot ta, lahko usodno, saj je zaradi mehanizma časovnih odbitkov za prvovršene lahko vsak sprint odločilen za končno zmago. Jutri se bodo kolešarji preselili na otok in podali na drugo etapo, Porto Torres — Alghero, dolgo 137,5 km.

Vrstni red prve etape:

1. Van Linden (Rokado) 3.07'12" (z odbitkom 3.06'42")
2. Sercu (z odb. 3.06'52")
3. Basso (z odb. 3.07'02")
4. Ougorato
5. Dancelli
6. Mintigues

SMUČANJE

LE FAUX D'ALLOS, 24. — Noben francoski smučar se letos ne bo več udeležil tekmovalstva za svetovni pokal in francoska smučarska reprezentanca ne bo odpotovala v ZDA, na Japonsko in v Kanado. Vodstvo francoske reprezentance je sprejelo sklep, ker se najboljši francoski smučarji niso hoteli udeležiti nekega manj pomembnega tekmovalstva v smuku.

HOKEJ NA LEDU

V 1. zvezni jugoslovanski hokejski ligi je Olimpija igrala z jesečnicami neodločeno 4:4, Melveščak pa je premagal Partizan s 8:1.

ODBOJKA

V 1. jugoslovanski zvezni odbojarski ligi je Banat premagal slovensko sesterko Fužinarja s 3:1.

SMUČANJE

PONTE DI LEGNO (Brescia), 24. — Tudi Gustavo Thöni je končno prišel do državnega naslova in sicer v slalomu, kjer je danes z odličnim drugim mestom premagal bratrance Rolanda in presenetljivo Giulia Corradija.

Med ženskami je znova zmagala Claudia Giordani (v veleslalomu).

KOŠARKA

1. JUGOSLOVANSKA LIGA
Željeznik (K) - Borac 92:86
Lokomotiva - Partizan 108:86
Željeznik (S) - Radnički 70:90
Kombinat - Zadar 93:80
Olimpija - Bosna 99:86
Georgrad - Rabotnički 77:71
Crvena zv. - Jugoplastika 96:90

LESTVICA: Crvena zvezda 32, Radnički 30, Partizan 26, Lokomotiva 24, Zadar in Olimpija 22, Borac 20, Jugoplastika in Željeznik (S) 18, Beograd 16, Rabotnički 14, Kombinat 12, Bosna 10, Željeznik (K) 2.

SNEŽNE RAZMERE

Livak 70 cm
Lokve 35 cm
Crni vrh nad Idrijo 60 cm
Krajska gora 110 cm
Krvavec 160 cm
Velika planina 110 cm
Trbiž 100 - 130 cm
Višarje 200 cm
Neveja 170 cm
Piancavallo 140 cm
Sappada 35 - 80 cm

ODBOJKA

V ŽENSKI B LIGI

V predzadnji tekmi Bor doma premagan

Med našimi igralkami sta zaigrali bolje od ostalih le Bezeljakova in Pernarčičeva

Bor — Libertas Brescia 1:3 (15:7, 5:15, 12:15, 15:17)

BOR: Zavavald, Artač, Bezeljak, Hrovat, Kufersin, Pernarčič, Jevnikar, Bolčina, Gabrovac, Švangelj. LIBERTAS: Agosti, Rezzola, Pellegri, Tomanza, Rovida, Panada, Mombelli, Boccaredelli, Tosin in Lombardis.

V letošnji predzadnji tekmi pred svojim domačim občinstvom borovkam ni uspelo premagati Libertasa iz Brescie. Gostje so odpravile domačinke z enakim izidom kot v prvem delu prvenstva.

Libertas je zmagal povsem zaslužno. Igralke so se odlikovale predvsem s svojo zagrizenostjo, saj so se borile za vsako, še tako nemočeno žogo. Razen v obrambi pa so dobro zaigrale tudi v napadu.

Naša dekleta so dobro zaigrala predvsem v prvem setu, katera ga so lahko osvojile. V tem delu igre jim je šlo vse od rok, predvsem pa napad, kjer sta bili Bezeljakova in Pernarčičeva skoraj neustavljivi. V nadaljevanju pa je povsem odpovedalo prestrzanje servisov, kar je seveda onemogočilo nadaljnjo igro. Temu se je pridružila še izredna živčnost in poraz je bil neizbežen.

Naša dekleta so zaigrala slabo v drugem setu in v začetku tretjega. Libertas je vodil s 14:7 in ko so «plave» razliko zmanjšale na 14:12, smo že vsi upali na preobrat. Zadnji del igre pa je bil povsem izenačen, toda ko so borovke pri stanju 15:14 v svojo korist zgrešile servis, je bilo tekme konec.

Res je sicer, da bi «plave» tudi z zmago svojega položaja na lestvici ne izboljšale, kljub temu pa je škoda, da ekipa, ki je pred prvenstvom imela upravičeno zelo visoke ambicije, tako popusti in životarji sedaj samo na račun svojih prejšnjih zmag.

Inka

KOŠARKA

V Gorici je v tekmi košarkarskega mladinskega prvenstva Arditia premagala Bor z rezultatom 74:55.

Objavljen spored

(Nadaljevanje s 7. strani)

Kontovel, 16.00 Servolana — Fornis, 17.00 Ricreatori — Olimpia.

3. KOLO (22. 3.): 15.00 Fornis — Bor, 16.00 Don Bosco — Kontovel, 17.00 Italsider — Servolana.

4. KOLO (23. 3.): 15.00 Olimpia — Ferroviario, 16.00 SABA — SGT, 17.00 Kontovel — Ricreatori.

5. KOLO (24. 3.): na sporedu le ženska srečanja.

6. KOLO (26. 3.): 15.00 Fornis — SABA, 16.00 Ferroviario — Polet, 17.00 Bor — SGT.

7. KOLO (27. 3.): 15.00 Don Bosco — Olimpia, 16.00 SABA — Bor, 17.00 Ferroviario — Ricreatori.

8. KOLO (28. 3.): 15.00 Servolana — SABA, 16.00 Ricreatori — Polet, 17.00 SGT — Fornis.

9. KOLO (29. 3.): na sporedu le ženska srečanja.

10. KOLO (30. 3.): 15.00 Olimpia Kontovel, 16.00 SGT — Italsider, 17.00 Don Bosco — Ricreatori.

11. KOLO (31. 3.): le ženska srečanja.

12. KOLO (2. 4.): 15.00 Servolana — SGT, 16.00 Polet — Don Bosco, 17.00 Fornis — Italsider.

13. KOLO (3. 4.): 15.00 Olimpia — Kontovel, 16.00 Bor — Italsider, 17.00 Kontovel — Ferroviario.

14. z začetkom ob 15. uri: finale le od 5. do 12. mesta: politična srečanja;

11. 4. z začetkom ob 15. uri: finale le za 3. in 4. mesto;

12. 4. ob 17. uri: finale za 1. in 2. mesto.

Vstop v polfinalni del si pridobita prve dve ekipi v vsaki skupini.

Seznam udeležencev

(Nadaljevanje s 7. strani)

26. (69) OBERSNEL Adrian, RMV
27. (82) GUSTINČIČ Jurij, Breg
28. (84) STARC Igor, Kont.
29. (88) KOŠUTA Ed, RMV
30. (86) NANUT Loris, G.
31. (89) KRALJIC Marino, Breg
32. (93) BAN JANA, Kont.
33. (94) STARC Alenka, Kont.
34. (94) — MLADINCI

35. (100) STARC Andrej, Kont.
36. (109) ŽERJAL Renzo, Breg
37. (112) ŽERJAL Karlo, Breg
38. (107) DANEV Ed, Polet
39. (104) PODOBNIK Aleks, Polet
40. (105) GLAVINA Danilo, Breg
41. (106) DILIC Klavdij, Breg
42. (114) PRAŠELJ Valter, RMV
43. (115) — CLANCI

44. (116) BALDASSI Barbara, Pol.
45. (116) CORBO Marta, Pol.
46. (118) SUHADOLC Ivana, Pol.
47. (123) LUPINIC Nadija, Kont.
48. (120) BANDELJ Ksenija, Skop.
49. (121) PURIC Silva, Kr. DOM
50. (119) HUSU Vanda, Kont.
51. (131) — CLANI

52. (139) MILIC Bogdan, Kont.
53. (140) KRIZNIC Andrej, Pol.
54. (141) SUHADOLC Peter, Pol.
55. (149) GUSTOL Boris, Pol.
56. (147) SANCIN Igor, Pol.
57. (146) DANEV Andrej, Pol.
58. (145) RAPOTEC Edvin, Breg
59. (142) MAURO Joško, Breg
60. (144) RAPOTEC Marino, Breg
61. (132) — CLANI

62. (128) GULIC Lucjan, Kont.
63. (126) GINGERLA Aldo, RMV
64. (129) BANDELJ Vojko, RMV
65. (130) MARTINC Marko, Pol.
66. (134) ŽERJAL Dani, Pol.
67. (131) VEKJET Zarko, Cank.
68. (132) SKABAR Milan, Kr. DOM
69. (123) PURIC Jordan, Kr. DOM
70. (124) STARC Marjan, Kont.
71. (124) — CLANI

72. (124) MILIC Pavel, Kont.
73. (125) CORBO Ivana, Pol.
74. (126) MAJOVSKI Riko, Kont.

TRŽAŠKI DNEVNİK

HVALE VREDNA IN KORISTNA PCBUDA

Prosečani in Kontovelci hočejo imeti kulturni dom

Ustanovili bodo zadrugo - Pri prispelki

Na drugem mestu objavljamo prvi seznam prispevkov za gradnjo kulturnega doma na Proseku - Kontovelci. Želela se je torej akcija za uresničitev vse hvale vredne pobude, ki jo je sprožilo prosvetno društvo Prosek - Kontovel in ki jo bodo prav gotovo podprli vsi domačini ter njihove organizacije in ustanove.

Prosek in Kontovel imata lepo tradicijo društvenega in prosvetnega delovanja. Tu uspešno deluje prosvetno društvo, ki ima pevski zbor «V. Mirka», dramsko skupino, knjižnico in otroški pevski zbor. Dolgoletno tradicijo imajo tudi gosposarsko društvo na Proseku, gosposarsko društvo na Kontovelu in godba na pihala, mladina pa se vne- to udeležuje v športnem društvu «Primorje» na Proseku in v športnem društvu na Kontovelu. Lepo dejavnost razvijata tudi sekcija partizanškega združenja ANPI ter združenje demokratičnih žena.

Jasno je, da so za uspešno nadaljevanje in razvoj tako razgibane in razvejane dejavnosti potrebni primerni prostori. Prosečani in Kontovelci bi radi imeli svoje kulturno - prosvetno središče za prireditve, predavanja, nastope, se- stanke, vaje, telovadnico, igrišče za otroke, primerne prostore, v katerih bi se zbirala, vzgajala in kulturno udeleževala, pa tudi razvedrila njihova mladina. Domačini globoko občutijo to potrebo tudi zaradi tega, ker so vedno bolj na prepihu. Ohraniti hočejo svoj materin jezik, svoje tradicije, ter razvijati svojo kulturo. Imeli so tudi nekaj sestankov, tako tudi v sredo, in so se dogovorili, da bo v prvi polovici marca širši sestanek vseh članov s Kontovelom in Prosekom, ko bodo izvolili pripravljali odbor in se pogovorili o nadaljnjem delu. Vsekakor pa so se že dogovorili, da bodo ustanovili zadrugo za gradnjo in upravljanje prosvetnega doma Prosek - Kontovel.

SINOČI V KRIZU

Množični sestanek bivših partizanov

Sinoči so se zbrali v Ljudskem domu v Krizu bivši partizani in aktivisti v narodnoosvobodilni vojni na množičnem sestanku, na katerem so obravnavali vprašanja, ki neposredno zadevajo vaško skupnost in druga v zvezi z nastalim političnim položajem pri nas. v Italiji na splošno ter drugod po svetu.

Srečanje krških partizanov in aktivistov je popopolnoma godba na pihala mladince, da je v začetku in tudi sredi sporeda večkrat nastopila s koračnicami ter tako ustvarjala vzdušje razpoloženja, ki je sililo prisotne, da se spomnijo slavnih dni, ko je ta naša kraška vasica dala osvobodilnemu boju 180 borcev, od katerih jih je 55 padlo za pravično stvar naše narodne skupnosti in sploh de- lovnih slojev.

NATTA O NAČELU GLOBALNE ZAŠČITE

(Nadaljevanje s 3. strani)

je bil sprejet v parlamentarni komisi- ni.

Prvi je odgovoril posl. Malagugini, ki je celotno manjšinsko problematiko obravnaval iz načel ustave in ugotovil, da za obvezo republike, da se uredi in ustvari stanje, da bodo Slovenci kot državljani in kot skupnost resnično enopравни. To je načelno vprašanje demokratične ureditve, ko ne gre za koncesije, in take rešitve so v interesu celotnega italijanskega ljudstva. Seveda pa ne gre samo za parlament, temveč za vse srednje oblasti, pri čimer je poslanec podčrtal koncept avtonomije (ne ločitve) slovenske skupnosti.

Poslanec je nato podrobneje obravnaval zakon škerč iz njegovi- mi dobrimi lastnostmi in tudi po- manjkljivosti pri ugotovitvi, da je bila ta politična pobuda nujna ob inerciji oblasti. Podčrtal je ostoj zakonskega osnutka PSI, tako da gre za pričetek možne širše kon- vergence, saj je KPI v opoziciji in je za uspeh nekega zakona bi- stveno, da pride do pobud tudi v okviru večine. Svoja izjavljala je poslanec zaključil z obvezo, da se bodo zanimali, da zakonska pred- loga premaknejo za mrtve točke, kar bo verjetno lažje, ker je pred- sednik zakonodajne komisije Južno- tirolec Riz.

Poslanec Raicich je zelo podro- bo obravnaval šolska vprašanja in v tej zvezi z očitnim dobrom po- znavanjem tudi zakon o slovenski šoli, ki ga je povezal s splošnimi napori za reformo šolstva v Italiji.

Vodja delegacije Natta je pri obravnavi manjšinskega vprašanja in specifičnega vprašanja naše slo- venske narodnostne skupnosti iz- hajal iz leninske teorije, da ni dovolj enostavna enakopravnost, temveč je treba za manjšine ustva- riti «privilegije» da so izravnava- nos z velikim večinskim narodom. Ta načela niso samo abstraktna, temveč so za nas zgodovina, saj

Na zborovanju, ki ga je vodil Alojz Bogatec, je govoril Viktor Bogatec, ki je prikazal trnovo pot boja Križanov v boju proti fašizmu od njegovega nastanka do osvobodilnega boja.

Na zborovanju sta govorila tudi pokrajinska predstavnika Vsestranskega združenja partizanov Italije — ANPI Vladimir Kenda in Arturo Calabria, ki sta poudarila potrebo po stritvi vrst vseh profitašističnih sil v boju proti obnavljanju fašizma. Pokrajinski predsednik ANPI Calabria je še posebej poudaril pomembnost ljudske petije za dokon- no izločitev fašizma iz italijanskega političnega življenja.